

Förvaltning eller nämnd eller enhet
Rapport

Datum:
2020-03-05

Diarienummer:
KSN-2020-00077

Handläggare:
Kristina Eriksson, Milena Kraft

Uppsala kommuns jämförelsebokslut 2019

Innehåll

Inledning	4
Underlag till rapporten	4
Rapportstruktur och läsanvisning.....	5
Del 1. Resultat av Uppsala kommuns jämställdhetsarbete 2019	6
Mål 1. Uppsala kommun ska ha en jämställd och hållbar ekonomi	6
Jämställdhetsutmaningar.....	6
Exempel från Uppsala kommun	6
Bedömning.....	7
Källor.....	7
Mål 2. Uppsala ska vara tryggt och attraktivt att leva, verka och vistas i	8
Jämställdhetsutmaningar.....	8
Exempel från Uppsala kommun	8
Bedömning.....	9
Källor	9
Mål 3. Uppsalas stad och landsbygd ska växa genom ett hållbart samhällsbyggande	10
Jämställdhetsutmaningar.....	10
Exempel från Uppsala kommun	10
Bedömning.....	10
Källor	11
Mål 4. Uppsala ska vara jämlikt och inkluderande med goda förutsättningar för folkhälsa och livskvalitet.....	12
Jämställdhetsutmaningar.....	12
Exempel från Uppsala kommun	13
Bedömning.....	13
Källor.....	13
Mål 5. Uppsalas invånare ska ha bostad och arbete.....	15
Jämställdhetsutmaningar.....	15
Exempel från Uppsala kommun	16
Bedömning.....	16
Källor	16
Mål 6. Uppsalas alla barn och elever ska klara sin utbildning, nå sin gymnasieexamen och utmanas i sitt lärande	18
Jämställdhetsutmaningar.....	18
Exempel från Uppsala kommun	18
Bedömning.....	19
Källor.....	19
Mål 7. Uppsala ska vara en äldrevänlig kommun och invånare med funktionsnedsättning ska uppleva trygghet, frihet och tillgänglighet	20

Jämställdhetsutmaningar.....	20
Exempel från Uppsala kommun	20
Bedömning.....	21
Källor.....	21
Mål 8. Uppsalas invånare, organisationer och näringsliv ska vara delaktiga i att utforma samhället	22
Jämställdhetsutmaningar.....	22
Exempel från Uppsala kommun	22
Bedömning.....	23
Källor.....	23
Mål 9. Uppsala kommuns medarbetare ska ha bra arbetsvillkor och kan med hög kompetens möta Uppsala	24
Jämställdhetsutmaningar.....	24
Exempel från Uppsala kommun	24
Bedömning.....	25
Källor.....	26
Sammanfattande bedömning del 1	27
Del 2. Förutsättningar för, och arbetet med, jämställdhetsintegrering i Uppsala kommun	29
Status och förflyttning 2019	29
Arbete med identifierade utvecklingsområden 2018	30
Sammanfattande bedömning del 2	31
Del 3. Slutsatser och medskick	32
Bilaga 1 - Förteckning över jämställdhetsindikatorer per inriktningsmål.....	34
Bilaga 2 - Jämförelse-, mål- och trendvärden för Uppsala kommuns jämställdhetsindikatorer	38
Inriktningsmål 1	38
Inriktningsmål 2	39
Inriktningsmål 3	40
Inriktningsmål 4	41
Inriktningsmål 5	43
Inriktningsmål 6	44
Inriktningsmål 7	45
Inriktningsmål 8	47
Inriktningsmål 9	49

Inledning

Uppsala kommun har som samhällsutvecklare, servicegivare och arbetsgivare höga jämställdhetspolitiska ambitioner. Kommunen arbetar för att förverkliga Sveriges jämställdhetspolitiska mål: Kvinnor och män ska ha samma makt att forma samhället och sina egna liv. De sex delmålen är:

- Jämn fördelning av makt och inflytande.
- Ekonomisk jämställdhet.
- Jämställd utbildning.
- Jämn fördelning av det obetalda hem- och omsorgsarbetet.
- Jämställd hälsa.
- Mäns våld mot kvinnor ska upphöra.

Uppsala kommuns omvärldsanalys 2019 och kommunens jämställdhetsbokslut 2019 visar påtagliga skillnader mellan kvinnor och män när det gäller till exempel hälsa, utbildningsnivå och inkomstnivå. Skillnaderna är relativt konstanta sett över en 10-årsperiod.

Särskilt viktiga områden för Uppsala kommun att arbeta med är, enligt kommunens omvärldsanalys 2019, att värna ungas välmående och motverka framtida marginalisering, att bli en kommun fri från trakasserier och våld samt att bidra till att bryta den könsuppdelade arbetsmarknaden.

Rapporten Uppsala kommuns jämställdhetsbokslut 2019 redovisar med utgångspunkt i kommunens nio inriktningsmål en nulägesbild av lokala och nationella jämställdhetsutmaningar, exempel på jämställdhetsfrämjande arbete som Uppsala kommun genomfört under året och pekar ut viktiga utvecklingsområden för kommunen.

Jämställdhetsbokslutet tas fram mot bakgrund av KS-beslut (KSN-2018-3089):

- att Riktlinjen för Uppsala kommuns normkritiska arbete för ökad jämställdhet enligt CEMR utgår till förmån för en integrering av jämställdhet i ordinarie styrning, samt
- att kommunkoncernens måluppfyllelse av de jämställdhetspolitiska målen/CEMR ska redovisas till kommunfullmäktige i samband med årsredovisningen.

Underlag till rapporten

- Nämndernas och bolagsstyrelsernas augustiuppföljning
- Kommunens aktualitetsbedömning av program
- Könsuppdelade Mål-och-Budget-indikatorer inom respektive inriktningsmål (indikatorsbilaga)
- Kompletterande jämställdhetsindikatorer per inriktningsmål (indikatorsbilaga)
- Kompletterande underlag ang. status gällande förutsättningar för arbetet med jämställdhet från de flesta nämnder och bolagsstyrelser
- Kompletterande underlag från HR ang. kommunens arbete med arbetsmiljö
- Kompletterande underlag ang. pågående jämställdhetsarbete och identifierade jämställdhetsutmaningar från ett fåtal nämnder och bolagsstyrelser
- Övriga källor (se referenslista)

Rapportstruktur och läsanvisning

I Del 1 presenteras utmaningar och resultat av Uppsala kommuns jämställdhetsarbete 2019 utifrån Uppsala kommuns nio inriktningsmål. Varje målavsnitt inleds med en kort beskrivning av lokala och nationella jämställdhetsutmaningar som bedöms vara relevanta inom det aktuella målområdet. Därefter följer några exempel på insatser som kommunen har gjort 2019 för ökad måluppfyllelse. Varje målavsnitt avslutas med en kort bedömning av a) hur kommunens insatser svarar mot och bidrar till identifierade utmaningar samt b) kommunens utvecklingsbehov för att mer effektivt nå det aktuella målet. I Del 2 redovisas nuvarande interna förutsättningar för och utvecklingsområden i kommunorganisationens arbete med jämställdhetsintegrering. Rapporten avslutas med övergripande slutsatser och centrala utvecklingsområden.

Medverkande

Framtagandet av Uppsala kommuns jämställdhetsboksut 2019 har skett i samverkan med jämställdhetssamordnare i kommunens nämnder och bolagsstyrelser och medarbetare vid analysenheten, HR-stab och hållbarhetsavdelningen.

Del 1. Resultat av Uppsala kommuns jämställdhetsarbete 2019

Mål 1. Uppsala kommun ska ha en jämställd och hållbar ekonomi

Ett inriktningsmål som visar på Uppsala kommuns höga politiska ambitioner när det gäller jämställdhet och berör samtliga jämställdhetsutmaningar som finns på såväl nationell som lokal nivå. Inriktningsmålet är brett och syftar till att kommunen i sin verksamhet och resursanvändning säkerställer att alla grupper kvinnor och män, flickor och pojkar har lika rättigheter och ges lika villkor och möjligheter att själva forma sina liv och bidra till samhällets utveckling.

Jämställdhetsutmaningar

Nationella jämställdhetsutmaningar

- På en strukturell nivå har kvinnor mindre makt och inflytande, en sämre ekonomi, högre utbildning, lägger mer tid på hem- och omsorgsarbete, har en sämre hälsa, och är mer utsatta för våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck än män.
- Skillnaderna är ännu större bland utrikes födda kvinnor, kvinnor med funktionsnedsättning, unga, äldre, kvinnor med låg utbildningsnivå. Det gäller framförallt makt och inflytande, ekonomi, hälsa, och utsattheten för våld i nära relationer. Skillnader när det gäller hälsa och våldsutsattheten är även större för bisexuella kvinnor och homosexuella män, samt transpersoner.
- Några stora strukturella förändringar har inte skett de senaste åren.
- Uttag av föräldradagar är ett område där det skett en positiv förändring. Pappor tar ut en knapp tredjedel av föräldrapeningdagar.

Utmaningar i Uppsala

- Läget i Uppsala motsvarar i stort sett det nationella på övergripande nivå.

Exempel från Uppsala kommun

- Kommunfullmäktige gav samtliga nämnder och bolagsstyrelser i uppdrag att ”genomföra en koncernövergripande kartläggning hur resurser fördelas mellan män och kvinnor senast 2022 i syfte att uppnå en jämställd resursfördelning”. Arbetet tar utgångspunkt i stora budgetposter i kommun- och investeringsbudgeten med initialt fokus på vård och omsorg, utbildning och större investeringar. Äldre-, arbetsmarknads-, omsorgs- och socialnämnden har påbörjat kartläggningen av insatser och resurser utifrån kön.
- Utbildningsnämnden har genomfört kartlagt och analyserat fördelningen av resurser för särskilt stöd. Idrotts- och fritidsnämnden har analyserat hur nämndens resurser fördelas i form av föreningsbidrag, lokalsubvention och användningen av is-ytor. I båda fallen kommer resurserna pojkar till godo i större utsträckning än flickor. Delar av skillnaderna kan motiveras.

Bedömning

För att säkerställa jämställd ekonomi och därigenom ge kvinnor och män, flickor och pojkar lika rättigheter, villkor och möjligheter att själva forma sina liv och bidra till samhällets utveckling är uppdraget att kartlägga kommunkoncernens resursfördelning ett viktigt verktyg. Genomförandet av uppdraget bedöms stödja och bidra till en verksamhetsutveckling som ökar målluppfyllelsen och svarar mot de jämställdhetspolitiska målen. Arbetet fortgår i olika takt i olika delar av kommunkoncernen. För ett effektivt genomförande framöver krävs fortsatt samverkan inom kommunkoncernen, att nämnder och bolagsstyrelser säkerställer resurser, att ledningen efterfrågar resultat och att arbetet genomförs i ordinarie planering, verksamhet och uppföljning.

Källor

- Försäkringskassan, Korta analyser 2019:1, Reserverade dagar ökar pappors uttag av föräldrapenning. [https://www.forsakringskassan.se/wps/wcm/connect/3829b654-8d49-4835-af73-8a11bc9c07f8/korta-analyser-2019-01.pdf?MOD=AJPERES&CVID=](https://www.forsakringskassan.se/wps/wcm/connect/3829b654-8d49-4835-af73-8a11bc9c07f8/korta-analyser-2019-01.pdf?MOD=AJPERES&CVID=af73-8a11bc9c07f8/korta-analyser-2019-01.pdf?MOD=AJPERES&CVID=)
- Jämställdhetsmyndigheten, Analys i korthet 2019:2, Kvinnor har det tuffare än män inom politiken. <https://www.jamstalldhetsmyndigheten.se/files/2019/07/kvinnor-har-det-tuffare-an-man-inom-politiken-2019-10-24.pdf>
- Jämställdhetsmyndigheten, Analys i korthet 2019:1, Kvinnor med funktionsnedsättning missgynnas ekonomiskt. <https://www.jamstalldhetsmyndigheten.se/files/2019/07/kvinnor-med-funktionsnedsattning-missgynnas-ekonomiskt-2019-06-28.pdf>
- Statens folkhälsoinstitut (2006), Hälsa på lika villkor? Hälsa och livsvillkor bland hbt-personer. https://www.folkhalsomyndigheten.se/contentassets/b3aab8ab230c4c798a95695e87f93882/hbt_web.pdf
- Statens offentliga utredning, SOU 2015:55, Nationell strategi mot mäns våld mot kvinnor och hedersrelaterat våld och förtryck. Slutbetänkande av Utredningen som ska föreslå en nationell strategi mot mäns våld mot kvinnor. https://www.regeringen.se/49c72e/contentassets/738becd6961e4a3d8d986c00b8c8bc9e/nationell-strategi-mot-mans-vald-mot-kvinnor-och-hedersrelaterat-vald-och-fortryck-sou_2015_55.pdf
- Statistiska centralbyrån (SCB), På tal om kvinnor och män. Lathund om jämställdhet 2018. https://www.scb.se/contentassets/528dd6d093b64a38895735f333a89a8a/le0201_2017b18_br_x10br1801.pdf
- Sveriges Kvinnolobby (2019), Jämställdhet mot segregation! Utrikes födda kvinnors livsvillkor makt och inflytande. <https://sverigeskvinnolobby.se/wp-content/uploads/2019/08/Ja%CC%88msta%CC%88ldhet-mot-segregation-1.pdf>
- Uppsala Kommun (2017), Resultat av 2017 års löneanalys. Bilaga 5 Årsredovisning 2017. <https://www.uppsala.se/contentassets/a58fcc32c9874b899a708346e5075683/bilaga-5-resultat-av-2017-ars-loneanalys.pdf>
- Uppsala kommun, Stadsbyggnadsförvaltningen (2020), Jämställdhetsanalys is-arenan.

Mål 2. Uppsala ska vara tryggt och attraktivt att leva, verka och vistas i

Ett inriktningsmål som ska bidra till att trygghet är en rättighet för alla, en jämlik, jämställd och tillgänglig kultur, idrott och fritid samt goda villkor för nyetableringar och företagande.

Jämställdhetsutmaningar

Nationella jämställdhetsutmaningar

- Ungdomar i åldern 15–24 år är den grupp i samhället som är mest utsatt för våld. Unga kvinnor utsätts oftare för psykiskt och sexuellt våld. Våldet utövas oftast i någons hem. Unga män blir oftare utsatta för fysiskt våld, och våldet äger oftast rum i offentliga miljöer.
- Vanligare att kvinnor känner sig otrygga vid utevistelse på kvällen än att män gör det. Andelen otrygga är särskilt stor bland de yngsta och äldsta kvinnorna.
- Mycket vanligare att kvinnor känner oro för att utsättas för våldtäkt eller sexuella angrepp jämfört med män. Allra störst är andelen bland kvinnor i åldersgruppen 20–24 år.
- Vanligare att kvinnor väljer att ta en annan väg eller ett annat färdställe och avstår från någon aktivitet på grund av oro än män.
- De allra flesta unga i Sverige deltar i fritidsaktiviteter. Utrikesfödda tjejer och unga hbtq-personer deltar i mindre utsträckning organiserade fritidsaktiviteter än andra unga.
- Andel kvinnliga företagare är ca 30 procent. Entreprenörskapet i Sverige minskade totalt sett under 2017 och nedgången berodde uteslutande på en minskning i kvinnors entreprenörskap.

Utmaningar i Uppsala

- Läget i Uppsala motsvarar i stort sett det nationella på övergripande nivå.
- Uppsala kommuns trygghetsundersökning visa små skillnader mellan kön vad gäller trygghet generellt. Tydliga könsskillnader finns dock när det gäller oro för att utsättas för sexuella trakasserier och våldtäkt samt att ta andra vägar och avstå från att gå på kvällen på grund av upplevd otrygghet. Gruppen ensamstående, främst kvinnor, uppger i högre utsträckning utsatthet för personbrott och upplever större oro än övriga.
- Utrikes födda tjejer anger i mindre utsträckning att de är med i en förening, klubb, sällskap eller organisation än inrikes födda tjejer och inrikes/utrikes födda pojkar (40 procent jämfört med 62–64 procent).
- Andelen tjejer på Uppsala kommuns fritidsgårdar har nästan fördubblats sedan 2016 och är idag 42 procent.

Exempel från Uppsala kommun

- Trygghetsområdet är sedan flera år ett politiskt prioriterat område vilket avspeglas i mängden och bredden av pågående aktiviteter. Flera av aktiviteterna syftar till att stärka kvinnors och flickors möjligheter till deltagande i aktiviteter, arbete, studier och användande av det offentliga rummet. Till exempel har samverkan kring trygghetskapande åtgärder etablerats med fastighetsägarna i Gottsunda. Det pågår vidare flera

investeringsavsättningar i parker och anläggningar, så som parkeringshus, för att öka tryggheten.

- Kulturnämnden planerar och följer upp sin fritidsverksamhet sedan många år utifrån könsuppdelad statistik och har genom ett systematiskt arbete och områdesspecifika åtgärder kunnat öka andelen tjejer på fritidsgårdar och fritidsklubbar. Under 2019 öppnades en ny fritidsklubb i Gottsunda som även erbjuder öppna aktiviteter i anslutning till skoldagen för att möjliggöra för framförallt fler flickor att delta i aktiviteter.
- Kommunen ställer krav på företagsfrämjande aktörer att insatser ska riktas till kvinnor i lika utsträckning som män. Bland annat ska nätverket Vakna Uppsala arbeta aktivt för att främja kvinnors företagande.

Bedömning

Pågående insatser för att öka kvinnors och tjejers trygghet i det offentliga rummet och stärka det förebyggande arbete bidrar till jämn makt och inflytande, jämställd hälsa, samt målet om att mäns våld mot kvinnor ska upphöra.

Inom området fritid är bedömningen att kommunens arbete svarar väl mot identifierade utmaningar. Kommunen gör insatser vad gäller kvinnors företagande men underlaget möjliggör inte en bedömning av omfattning eller kvalitet på aktiviteterna. Kommunens insatser kan svara bättre mot identifierade jämställdhetsutmaningar genom att utveckla sina metoder för att mäta vilka resultat insatser för trygghet leder till i olika grupper, där kön är en given variabel. När det gäller fritiden behöver det låga deltagandet i föreningsverksamhet bland utrikes födda flickor fortsatt följas för att möjliggöra lämpliga åtgärder. Arbetet för att främja kvinnors företagande behöver synliggöras och kan sannolikt intensifieras.

Källor

- Brottsförebyggande rådet (brå), Rapport 2019:11, Nationella trygghetsundersökningen 2019. https://www.bra.se/download/18.62c6cfa2166eca5d70ec536d/1570520930995/2019_11_Nationella_trygghetsundersokningen_2019.pdf
- Entreprenörskap i Sverige – nationell GEM-rapport 2018. https://entreprenorscapsforum.se/wp-content/uploads/2018/06/GEM_Nationell_Rapport_2018_Webb.pdf
- Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (2014): Fokus 14 Ungas fritid och organisering. https://www.mucof.se/sites/default/files/publikationer_uploads/fokus-14.pdf
- Region Uppsala (2019), Psykisk hälsa och ohälsa hos unga i Uppsala län. En rapport från undersökningen Liv och hälsa ung 2019. <http://www.lul.se/Global/Regional%20utveckling/Folkhalsa/Liv%20och%20halsa%20ung/Rapport%20psykisk%20halsa%20barn%20och%20unga%202019.pdf>
- Tillväxtverket, statistik 2018:06, Främja kvinnors företagande – en statistiksammanställning. https://www.tillvaxtanalys.se/download/18.347b5cf7166740f99f1c946f/1544619864072/statistik_2018_06_Fr%C3%A4mja%20kvinnors%20f%C3%B6retagande.pdf
- Uppsala kommun (2017), Uppsala kommuns trygghetsundersökning 2017. <https://www.uppsala.se/contentassets/35350f7719c348b382efe14ceb97b301/upsala-kommun-trygghetsundersokning-2017.pdf>

Mål 3. Uppsalas stad och landsbygd ska växa genom ett hållbart samhällsbyggande

Ett inriktningsmål för att stads- och landsbygdsutvecklingen ska säkerställa likvärdig tillgång till boende, kommunikationer, samhällsservice och offentliga platser.

Jämställdhetsutmaningar

Nationella jämställdhetsutmaningar

- Skillnader i resmönster påverkas främst av ålder, inkomst och utbildningsnivå, men även av kön. Män använder i genomsnitt oftare bilen och reser totalt längre för alla ärenden. Kvinnor använder oftare olika färd sätt och kollektivtrafik samt göra flera ärenden och byten under en resa.
- Kvinnor har generellt mer positiva attityder och värderingar än män till hållbarhet och är mer motiverade att ändra sina res- och konsumtionsvanor.
- Andelen företag med en kvinna eller utlands född person som operativ företagsledare är generellt sett lägre i landsbygdskommuner än i stadskommuner.

Utmaningar i Uppsala

- Läget i Uppsala tycks motsvara i stort sett det nationella på övergripande nivå.

Exempel från Uppsala kommun

- I pågående arbete inom transport, återvinning och landsbygd är jämställdhetsaspekten inte särskilt synlig.
- Kommunen tar för närvarande fram ett program för mobilitet och trafik som bland annat ska bidra till mer jämlika villkor för kvinnor och män när det gäller fysiska resor och transporter.
- Kommunen har påbörjat integreringen av Agenda 2030 i styrning och ledning bland annat i Mål och budget och i revidering och framtagande av styrdokument. Ett stödmaterial för integrering av social hållbarhet i beslutsunderlag till kommunstyrelsen testas för tillfället. Kommunen arbetar intensivt med integrering av agenda 2030 inom samhällsbyggnad där bland annat processer utvecklas som möjliggör värdering av flera sociala perspektiv i planeringen samtidigt.

Bedömning

Pågående styrningsarbete stärker förutsättningar för att olika grupper kvinnor och män beaktas i planering och har således bäring på jämställd makt och inflytande. Givet den kraftiga tillväxt som Uppsala påbörjat, inte minst genom Uppsala paketet, är pågående utvecklingsarbete vad gäller integrering av Agenda 2030, bland annat jämställdhet, av särskild vikt.

Inom mobilitet och trafik bedriver kommunen arbete som har bäring på de ovan beskrivna utmaningarna. Hur kommunen arbetar med jämställdhet inom landsbygdsutvecklingen framgår inte av jämställdhetsboks slutets underlag.

Uppföljningen av kommunens insatser behöver utvecklas för att säkerställa att insatserna bidrar till likvärdig tillgång till boende, kommunikationer, samhällsservice och offentliga platser för både kvinnor/flickor och män/pojkar i stad och landsbygd.

Källor

- Jordbruksverket (2009), Vem leder våra landsbygdsföretag?
<http://www.jordbruksverket.se/download/18.4ef62786124a59a20bf80003628/Vem+leder+v%C3%A5ra+landsbygdsf%C3%B6retag.pdf>
- Nationellt kunskapscentrum för kollektivtrafik (K2), Outreach 2019:3, Jämställdhetens betydelse för transportsystemets utveckling.
http://www.k2centrum.se/sites/default/files/fields/field_uppladdad_rapport/k2_outreach_2019_3.pdf

Mål 4. Uppsala ska vara jämlikt och inkluderande med goda förutsättningar för folkhälsa och livskvalitet

Ett inriktningsmål med fokus på folkhälsa, särskilt psykisk hälsa, och integration med syfte att säkerställa välfärd och god folkhälsa för alla invånare, där barn, äldre och utrikes födda är viktiga målgrupper.

Jämställdhetsutmaningar

Nationella jämställdhetsutmaningar

- Det finns betydande könsskillnader när det gäller upplevt hälsa generellt och när det gäller psykisk hälsa. Det gäller framförallt unga och äldre. Den psykiska hälsan varierar även beroende på födelseland, funktionsnedsättning, könsidentitet och sexuell läggning.
- (O)hälsa påverkar individens ekonomi och livskvalitet. Tillgång och utövande av idrott och kultur skiljer sig delvis mellan könen och påverkar hälsan. Idrott är ofta präglad av manliga normer och maktstrukturer. Under senare år har elit- och breddidrotten på såväl nationell och lokal nivå blivit mer jämställd.
- Könsskillnader är relativt små när det gäller bruk av alkohol, tobak och narkotika.
- Mäns våld mot kvinnor leder till mycket stort lidande för individer och enorma kostnader för individ och samhälle.
- Var femte ungdom har någon gång utsatts för brott i en nära relation. Unge kvinnor utsätts oftare för psykiskt och sexuellt våld. Våldet utövas oftast i någons hem.
- Cirka hälften av tonårskillarna (13–18 år) och drygt 20 procent av tjejerna har sett pornografi det senaste året. 26 procent av killarna och 3 procent av tjejerna tittar en eller flera gånger i veckan. Kunskapen om eventuella negativa konsekvenser för barns och ungas hälsa och relationer, till exempel våldsamt beteende i intima relationer, är begränsad¹.

Utmaningar i Uppsala

- Jämställdhetsutmaningarna i Uppsala kommun överensstämmer i stort med nationella mönster.
- Utrikes födda flickor upplever betydligt oftare än inrikes födda flickor och pojkar i Uppsala län krav och förväntningar på deras beteenden som begränsar deras frihet, handlingsutrymme och livskvalitet. Även utrikes födda pojkar upplever begränsande krav och förväntningar, men i mindre utsträckning och av delvis annan karaktär än utrikesfödda flickor.
- Antalet medlemmar i idrotts- och fritidsförening ökar bland båda könen i Uppsala kommun, och särskilt bland flickor i ålder 13 - 16 år. Bland flickor ökar också antal unika aktiviteter för varje år medan pojkars aktiviteter ligger på samma nivå eller går ned något.

¹ Regeringen gav i februari 2020 ett uppdrag till Barnombudsmannen att kartlägga kunskap om hur barns och ungas hälsa och relationer påverkas av pornografi.

Exempel från Uppsala kommun

- För att säkerställa en rättssäker handläggning utifrån individens behov har kommunen under året genomfört kunskapssatsningen *projekt våldsombud*. Ett 90-tal medarbetare från social-, omsorgs-, arbetsmarknads- och äldrenämnden har tagit del av en omfattande utbildning och kunskaper på hög nivå med forskare och utbildare inom området.
- Arbetet med hedersrelaterat våld och förtryck har fortsatt med utgångspunkt i den tidigare genomförda kartläggningen Ung 018. Kommunen har tillsammans med TRIS – Tjejers rätt i samhället bland annat tagit fram riktade utbildningspaket till medarbetare vid utbildningsnämnden, socialnämnden och kulturnämnden.
- Arbetet pågår med att ta fram en handlingsplan för att förbättra den psykiska hälsan.
- Indikatorer och en nulägesbild har under året tagits fram för snabbare etablering och bättre och jämställd integration.
- Uppsala kommun arbetar systematiskt och aktivt för en jämlik och jämställd tillgång på idrotts- och fritidsanläggningar. Arbetet präglas av ett intersektionellt perspektiv som utöver kön inbegriper äldres, ungas, personer med funktionsnedsättningar och hbtq-personers perspektiv och behov. Kommunen utbildar också föreningar i hbtq-frågor.
- Kommunen arbetar på olika sätt med äldre när det gäller idrott och kultur. De öppna förebyggande insatser har stort fokus på folkhälsa, är kostnadsfria eller till självkostnadspris och välbesökta. Kommunens träffpunkter är hbtq-diplomerade.

Bedömning

Kommunens arbete är i linje med identifierade utmaningar vad gäller hälsa, inte minst psykisk hälsa, integration och mäns våld mot kvinnor och hedersrelaterat våld och bidrar således till jämn fördelning av makt och inflytande, jämställd hälsa och målet om att mäns våld mot kvinnor ska minska. För att inriktningsmålet ska nås är det viktigt att fortsättningsvis säkerställa att kommunens insatser utgår från ett intersektionellt perspektiv för att nå alla grupper, bland annat utrikesfödda, kvinnor och personer med funktionsnedsättning.

Källor

- Anderberg, Mats, Dahlberg Mikael (2018), Gender differences among adolescents with substance abuse problems at Maria clinics in Sweden, in *Nordic Studies on Alcohol and Drugs*.
- Brottsförebyggande rådet (brå), Rapport 2019:8, Grov kvinnofridskränkning. Brottets hantering och utveckling i rättskedjan 1998-2017.
https://www.bra.se/download/18.62c6cfa2166eca5d70e23bd7/1560418491128/2019_8_Grov_kvinnofridskrankning.pdf
- Brottsförebyggande rådet (brå), Kortanalys 6/2018, Brott i nära relationer bland unga.
https://www.bra.se/download/18.c4ecee2162e20d258c4a9ea/1553612799682/2018_Brott_i_nara_relationer_bland_unga.pdf
- Folkhälsomyndigheten (2015), Hälsan och hälsans bestämningsfaktorer för transpersoner. En rapport om hälsoläget bland transpersoner i Sverige.
<https://www.folkhalsomyndigheten.se/contentassets/a55cb89cab14498caf47f2798e8da7af/halsan-halsans-bestamningsfaktorer-transpersoner-15038-webb.pdf>
- Folkhälsomyndigheten (2019), Ojämlighet i psykisk hälsa i Sverige. Hur är den psykiska hälsan fördelad och vad beror det på?
<https://www.folkhalsomyndigheten.se/contentassets/6db68e38e372406aab877b4669736eec/oja-mlighet-psykisk-halsa-sverige-kortversion.pdf>

- Nationellt Centrum för Kvinnofrid, NCK-rapport 2016:1, Våld mot äldre kvinnor. En forsknings- och kunskapsöversikt.
<https://nck.uu.se/kunskapsbanken/amnesguider/sarskild-utsatthet/vald-mot-aldre-kvinnor/>
- Socialstyrelsen (2015), Psykisk ohälsa hos asylsökande och nyanlända migranter. Ett kunskapsunderlag för primärvården.
<https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/kunskapsstod/2015-1-19.pdf>
- Socialstyrelsen (2020-03-03) Statistik över äldres psykiska hälsa,
<https://www.folkhalsomyndigheten.se/livsvillkor-levnadsvanor/psykisk-halsa-och-suicidprevention/statistik-psykisk-halsa/statistik-over-aldres-psykiska-halsa/>
- Socialstyrelsen (2018), Psykisk ohälsa hos personer 65 år och äldre. Uppföljning av vård och omsorg vid psykisk ohälsa hos äldre.
<https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/oppnajaamforeelser/2018-9-12.pdf>
- Statens medieråd (2019), Ungar och medier 2019.
<https://statensmedierad.se/download/18.126747f416d00e1ba946903a/1568041620554/Ungar%20och%20medier%202019%20tillganglighetsanpassad.pdf>
- Statens offentliga utredningar (SOU) 2015:55, Nationell strategi mot mäns våld mot kvinnor och hedersrelaterat våld och förtryck. Slutbetänkande av Utredningen som ska föreslå en nationell strategi mot mäns våld mot kvinnor.
https://www.regeringen.se/49c72e/contentassets/738becd6961e4a3d8d986c00b8c8bc9e/nationell-strategi-mot-mans-vald-mot-kvinnor-och-hedersrelaterat-vald-och-fortryck-sou_2015_55.pdf
- TRIS – tjejs rätt i samhället (2018), Ung 018 – En kartläggning av hedersrelaterat våld och förtryck bland unga i Uppsala. <http://www.hedersfortryck.se/wp-content/uploads/2019/03/UNG-018-En-kartlaggning-av-hedersrelaterat-v%C3%A5ld-och-f%C3%B6rtryck-i-Uppsala.pdf>
- Ungdomsstyrelsen (2014), Sammanfattning av rapporten Unga och våld.
https://www.muuf.se/sites/default/files/publikationer_uploads/sammanfattning-av-unga-och-vald.pdf

Mål 5. Uppsalas invånare ska ha bostad och arbete

Ett mål som syftar till att Uppsala ska ha en flexibel bostadsmarknad med mångfald i utbudet, i täta och blandade miljöer, och en integrerad arbetsmarknad där alla som kan ska ha ett arbete och därigenom egen försörjning.

Jämställdhetsutmaningar

Nationella jämställdhetsutmaningar

- Höga boendekostnader och bostadsbrist är en utmaning för flera invånargrupper och för kommuner, som ofta löser bostadsbehovet till utsatta målgrupper med dyra och kortsiktiga lösningar.
- Grupper som behöver uppmärksammas särskilt när det gäller bostadsfrågan är ungdomar och unga vuxna, studenter, personer med funktionsnedsättning, äldre, ensamkommande barn och ungdomar samt nyanlända, kvinnor i behov av skyddat boende samt ekonomiskt svaga grupper på bostadsmarknaden.
- Svensk arbetsmarknad är både horisontellt och vertikalt könssegregerad. Män och kvinnor arbetar ofta i olika sektorer och branscher. Män är oftare chefer och kvinnor arbetar oftare deltid.
- Utrikesfödda kvinnor har lägre sysselsättning och får i lägre utsträckning ta del av insatser som tycks ha bäst resultat för övergångar till arbete.
- Kvinnor har lägre lön (89 procent av mäns lön), lägre pension och därmed betydligt lägre livsinkomst än män. Utrikes födda kvinnor har lägst pension och störst behov av bostadstillägg samt äldreförsörjningsstöd. Ensamstående, äldre kvinnor löper störst risk att hamna under inkomstgränsen.
- Egenförsörjning genom arbete är mindre vanligt för personer med låg utbildningsnivå, utrikes födda, i synnerhet utrikes födda kvinnor, och personer med funktionsnedsättning, särskilt kvinnor.

Utmaningar i Uppsala

- Uppsala kommun har i stort samma jämställdhetsutmaningar som utmaningarna på nationell nivå.
- Andel förvärvsarbetande bland utrikes födda kvinnor och män i Uppsala kommun har ökat över en tioårsperiod, något mer bland män.
- Andelen personer som lämnat etableringsuppdraget och börjat arbeta eller studera är högre i Uppsala än i jämförbara kommuner, det gäller för både kvinnor och män. En tredjedel av gruppen är kvinnor, två tredjedelar är män vilket är i likhet med jämförbara kommuner.
- Uppsala har lägst antal hyresrätter och flest bostadsrätter per invånare av jämförbara kommuner, vilket har olika konsekvenser för kvinnor och män beroende på kapital och inkomst.
- Uppsalas utbud och kostnader för boende svarar sämre mot yngres och äldre kvinnors behov än mot många andra gruppers behov och möjligheter.
- Uppsala kommun har en ökande andel invånare i behov av ekonomiskt bistånd.

Exempel från Uppsala kommun

- Unga, våldsutsatta personer och ekonomiskt utsatta grupper, bland annat äldre kvinnor, är några målgrupper för kommunens arbete för en bostad för alla. Kommunen har bland annat arbetat med ungas bostadsbehov och etablering på bostadsmarknaden, olika boendelösningar och bostadsformer och lägre bygg-, förnyelse- och boendekostnader.
- Kommunen har fortsatt utvecklingen av en egenförvaltd bostadssocial resurs med 2 000 bostäder med tillhörande boendekedja för prioriterade målgrupper för att minska tillfälliga och dyra boendelösningar. Arbetet är inriktat på målgrupperna ensamkommande, våldsutsatta och personer med missbruksproblematik.
- Berörda nämnder har tillsammans med Uppsalahem AB påbörjat innovationsprojektet Max 4 lax. Projektet tar sin utgångspunkt i målgruppen äldre kvinnor som identifierats som en ekonomiskt särskilt utsatt grupp, med syftet att skapa prisöverkomliga bostäder.
- För att förbättra tillgängligheten med avsikt att särskilt stärka nyanlända kvinnors ställning på arbetsmarknaden har kommunen öppnat utbildnings- och jobbcentrum med vuxenutbildning, SFI och arbetsmarknadsverksamhet i Gottsunda.
- Arbetsmarknadsnämnden har vidtagit flera olika åtgärder för att minska andelen biståndsmottagare och få fler människor i en egen hållbar försörjning. Nämnden beslutade 2019 om en 26-punktsplan med aktiviteter som syftar till att minska andelen mottagare av försörjningsstöd. Prioriterade målgrupper i planen är barnfamiljer där föräldrarna/föräldern studerar SFI samt utrikesfödda kvinnor och kvinnor i etablering/SFI. Planen och insatserna väntas bidra till jämställdhet då fokus riktas på insatser som ska stärka kvinnors möjligheter till inträde på arbetsmarknaden. Andel personer som lämnat arbetsmarknadsverksamheten för arbete eller studier var högre de sju första månaderna 2019 än motsvarande månader 2018.

Bedömning

Genom att identifiera och arbeta utifrån prioriterade målgrupper, såsom, ekonomiskt utsatta grupper, bland annat utlands födda kvinnor, äldre kvinnor och våldsutsatta kvinnor, riktar Uppsala kommun arbetet mot identifierade jämställdhetsutmaningar. Kommunen utgår från en identifierad problembild i planering och genomförande av insatser för att Uppsalas invånare ska ha bostad och arbete. Bedömningen är att Uppsala kommun genom relevanta bredd- såväl som riktade insatser bidrar till en utveckling mot jämställd ekonomi.

Kvinnors och mäns olika möjligheter och strukturella förutsättningar när det gäller boende, arbete och ekonomi kvarstår dock. Kommunen har inte ensam rådighet över utvecklingen, men för en fortsatt utveckling mot minskade skillnader bör kommunen fortsätta sitt systematiska arbete med ett tydligt fokus på prioriterade målgrupper. Om möjligt bör arbetet intensifieras för att utrikes födda kvinnor, men också utrikes födda män, ska kunna lönearbeta och uppbära en egen försörjning. Samverkan med andra aktörer såsom arbetsförmedlingen och region Uppsala är central och behöver utvecklas.

Källor

- Arbetsförmedlingen (2020), Utrikesfödda kvinnor. Arbetsförmedlingens återsrapportering 2019.

- <https://arbetsformedlingen.se/om-oss/statistik-och-analyser/analyser-och-prognoser/analys-och-utvardering/utrikes-fodda-kvinnor>
- Boverket, <https://www.boverket.se/sv/kommunernas-bostadsforsorjning/underlag-for-bostadsforsorjningen/olika-grupper-pa-bostadsmarknaden/>. Hämtad 2020-03-03.
 - Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering (IFAU) Rapport 2018:10, Hur ojämlig är hälsan i Sverige? Sociala och regionala skillnader i dödsrisiker bland 30-60-åringar 1994–2014. <https://www.ifau.se/globalassets/pdf/se/2018/r-2018-10-hur-ojamlikt-ar-sverige.pdf>
 - Pensionsmyndigheten (2018), Äldre med låga inkomster. <https://www.pensionsmyndigheten.se/nyheter-och-press/pressrum/ny-rapport-aldre-med-laga-inkomster>
 - Statistiska centralbyrån (SCB), <https://www.scb.se/hitta-statistik/statistik-efter-amne/levnadsforhallanden/jamstallldhet/jamstallldhetsstatistik/>. Hämtad 2020-03-03.
 - Statistiska centralbyrån (SCB) (2018), På tal om kvinnor och män. Lathund om jämställdhet 2018. https://www.scb.se/contentassets/528dd6d093b64a38895735f333a89a8a/le0201_2017b18_br_x10br1801.pdf
 - Statistiska centralbyrån (SCB) (2019), Situationen på arbetsmarknaden för personer med funktionsnedsättning 2018. Information om utbildning och arbetsmarknad (IAM) 2019:2. https://www.scb.se/contentassets/14e6562ea76147f3a18e06419fd0466f/am0503_2018a01_br_a_m78br1902.pdf
 - Statistiska centralbyrån (SCB), Lönestrukturstatistiken. <https://www.scb.se/hitta-statistik/statistik-efter-amne/arbetsmarknad/loner-och-arbetskostnader/lonestrukturstatistik-hela-ekonomin/>. Hämtad 2020-03-03.
 - Statistiska centralbyrån (SCB) (2017), Låg ekonomisk standard vanligt för äldre kvinnor. <https://www.scb.se/hitta-statistik/artiklar/2017/Lag-ekonomisk-standard-vanligt-for-aldre-kvinnor/>
 - Statistiska Centralbyrån (2012) Integration: Rapport 5, Integration - utrikesfödda i pensionsåldern. https://www.scb.se/contentassets/b25bf0693cc74e539f37ecbe74545777/le0105_2012a01_br_be57br1201.pdf
 - Sveriges Kvinnolobby (2019), Jämställdhet mot segregation! Utrikes födda kvinnors livsvillkor makt och inflytande. <https://sverigeskvinnolobby.se/wp-content/uploads/2019/08/Jamstallldhet-mot-segregation-1.pdf>.
 - Uppsala kommun (2017), Program för Uppsala kommuns arbetsmarknadspolitik 2018-2022. <https://www.uppsala.se/contentassets/2a49419caf67440f806be59a69cf3c32/program-for-uppsala-kommuns-arbetsmarknadspolitik.pdf>
 - Uppsala kommun (2019), Årsredovisning 2018 Uppsala kommunkoncern. <https://www.uppsala.se/contentassets/d626b637588d4d84baf4b35c0c9e9965/arsbokslut-och-arsredovisning-for-2018.pdf>

Mål 6. Uppsalas alla barn och elever ska klara sin utbildning, nå sin gymnasieexamen och utmanas i sitt lärande

Ett inriktningsmål med fokus på barn och ungas utbildning och lärande som syftar till att bidra till en utbildning av god kvalitet för alla.

Jämställdhetsutmaningar

Nationella jämställdhetsutmaningar

- Pojkar, särskilt pojkar med särskilda behov, har sämre betyg och meritvärden än flickor.
- Flickor mår och trivs sämre i skolan och upplever mer stress än pojkar.
- Det finns en stark koppling mellan ekonomisk ojämlikhet och skillnader i såväl skolresultat som hälsa.
- Normer för kön påverkar elevernas studie- och yrkesval, vilket bidrar till att upprätthålla den könssegregerade arbetsmarknaden, en skev fördelning av inflytande och ojämställda ekonomiska förutsättningar mellan kvinnor och män.

Utmaningar i Uppsala

- Jämställdhetsutmaningarna i Uppsala kommun överensstämmer i stort sett med nationella mönster.
- I Uppsala kommun har meritvärdet för både pojkar och flickor i årskurs 9 ökat de senaste tre åren och skillnaden mellan flickors högre och pojkars lägre meritvärden har minskat något. Elevernas meritvärde är för både pojkar och flickor är högre i Uppsala kommun än i jämförbara kommuner.
- Kommunens särskilda insatser och resurser går i större utsträckning till pojkar.

Exempel från Uppsala kommun

- Grundskolan i Uppsala kommun har 2019 identifierat flera jämställdhetsutmaningar i sin verksamhet. Några av dessa är den höga andelen pojkar hos skolkoordinatorerna för ökad skolnärvaro, att fler pojkar än flickor är förövare i kränkingsärenden, att flickor i högre utsträckning anger stressrelaterade symptom och att flickor i högre grad får ett högre slutbetyg än provbetyg.
- För att skapa tryggare lärandemiljöer, förbättra den sociala kompetensen och minska utmanande beteenden bland eleverna samt öka inkluderingen har kommunen arbetat med IBIS – inkluderande beteendestöd i skolan på 19 skolor i samarbete med Uppsala universitet.
- För att anpassa arbetsmiljön i grundskolan för elever med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar har kommunen påbörjat implementeringen av Specialpedagogiska skolmyndighetens (SPSM) värderingsverktyg på samtliga kommunala skolor.
- Gymnasieskolan i Uppsala genomför en satsning på elevhälsan för att utveckla skolornas hälsofrämjande arbete utifrån sambandet mellan psykosocial situation och skolframgång.
- Som ett led i att fler barn i social utsatthet ska klara sin utbildning samverkar grundskolan med socialnämnden inom ramen för SSPF (samverkan mellan skola, socialtjänst, polis och fritid).

Bedömning

Uppsala kommuns insatser för att alla barn och elever ska klara sin utbildning, nå sin gymnasieexamen och utmanas i sitt lärande adresserar de jämställdhetsutmaningar som har identifierats inom området.

Kommunen har avsatt stödresurser och arbetat med fokus på barn med särskilda behov för att uppnå kunskapsmålen, där pojkar är klart överrepresenterade. Flera insatser har också genomförts för att skapa en bättre lär- och arbetsmiljö som kan bidra till ökat välmående och minskad stress – där flickor är överrepresenterade – bland såväl flickor som pojkar och personal. Bedömningen är att Uppsala kommun i arbetet som har genomförts inom ramen för inriktningsmål 6 har bidragit till jämställd utbildning och till jämställd hälsa.

Utbildningsnämnden har konstaterat att kommunens skolor ger mer resurser till pojkar än flickor inom ramen för många av sina särskilda stödinsatser. Det pågår en diskussion om resurserna kan och ska omfördelas framöver och hur det i så fall ska göras så att nämndens insatser och resurser motsvarar elevgruppernas olika behov. Det är viktigt att åtgärder vidtas och resurser avsätts för att adressera flickors sämre mående.

Källor

- Skolverket (2016), Invandringens betydelse för skolresultaten.
<https://www.skolverket.se/getFile?file=3604>
- Sveriges kommuner och landsting (2019), Könsskillnader i skolresultat. Nationell statistik i urval.
<https://webbutik.skr.se/bilder/artiklar/pdf/7585-724-4.pdf>
- Sveriges kommuner och regioner (SKR), Jämställd skola.
<https://skr.se/skolakulturfratid/forskolagrundochgymnasieskola/jamstalldskola.14638.html>. Hämtad 2020-03-03.
- Underlag från Utbildningsförvaltningen 2019.
- Region Uppsala (2019), Psykisk hälsa och ohälsa hos unga i Uppsala län. En rapport från undersökningen Liv och hälsa ung 2019.
<http://www.lul.se/Global/Regional%20utveckling/Folkhalsa/Liv%20och%20halsa%20ung/Rapport%20psykisk%20halsa%20barn%20och%20unga%202019.pdf>

Mål 7. Uppsala ska vara en äldrevänlig kommun och invånare med funktionsnedsättning ska uppleva trygghet, frihet och tillgänglighet

Ett inriktningsmål som sätter fokus på äldre och personer med funktionsnedsättning med syfte att säkerställa möjligheten till ett aktivt liv där alla har rätten att bestämma över sitt liv och styra sin vardag.

Jämställdhetsutmaningar

Nationella jämställdhetsutmaningar

- Äldre kvinnor och kvinnor i alla åldrar med funktionsnedsättning har sämre ekonomi, upplever större otrygghet och är mer våldsutsatta än män i motsvarande grupper.
- Kvinnor står för merparten vård och omsorg av barn.
- Minskade hemtjänsttimmar och ökat kvarboende leder till ökad anhörigomsorg och påverkar i större utsträckning kvinnor, deras ekonomiska situation och hälsa.
- Det finns könsskillnader vad gäller anhörigomsorg. Bland annat ombesörjer kvinnor oftare anhöriga och står i större utsträckning för den kroppsnära omsorgen. Männen står i högre grad för transport, betala räkningar, kontakt med myndigheter och sjukvård.
- Personer med funktionsnedsättning är extra utsatta för diskriminering och kränkningar.
- Ökad andel flickor med funktionsnedsättning känner sig otrygga i samband med idrottsaktiviteter.

Utmaningar i Uppsala

- Jämställdhetsutmaningarna i Uppsala kommun tycks i stort sett motsvara de på nationell nivå.
- Andelen kvinnor som bor i gruppboende och aldrig är rädda hemma är lägre än andelen män och än i jämförbara kommuner medan andelen män är högre i Uppsala kommun.
- Betydligt fler kvinnor än män deltar i kommunens öppna förebyggande insatser så som träffpunkterna.
- Nio av tio som söker anhörigstöd är kvinnor.

Exempel från Uppsala kommun

- Kommunen arbetar på olika sätt för att utveckla brukarinflytande för personer med funktionsnedsättning och äldre. Bland annat genom att lyfta brukarperspektivet i arbetet med utvecklingen av Uppsala kommuns kontaktcenter, som syftar till att ge en samlad ingång till kommunens verksamheter och som också ska bidra till att stärka demokrati och delaktighet för personer med funktionsnedsättning. Ett annat exempel är samverkan mellan olika nämnder i syfte att skapa en tydlig och effektiv kontaktväg in till kommunen för personer med funktionsnedsättning och deras anhöriga.
- Flera verksamheter som arbetar med äldre har deltagit i kommunens hbtq-utbildningar, till exempel har samtliga kommunala träffpunktverksamheter hbtq-diplomerats.

- Kommunens verksamheter riktade till äldre och personer med funktionsnedsättning har deltagit i kunskapsatsningen Projekt våldsombud (se inriktningsmål 4) samt utvecklat rutiner för att upptäcka och hantera våldsutsatthet.
- Kommunen har också ett generöst anhängigtöd jämfört med andra kommuner.

Bedömning

Kommunen har genomfört insatser som bidrar till måluppfyllelse för de prioriterade målgrupperna. Insatserna gynnar sannolikt i många fall kvinnor och män utifrån deras behov men svarar inte på ett tydligt sätt mot kommunens identifierade jämställdhetsutmaningar, med undantag för kommunens arbete mot våld i nära relationer. Uppsala kommun har goda möjligheter att bidra till jämställdhet inom ramen för inriktningsmålet. Samverkan mellan olika nämnder behöver utvecklas för att tillgängliggöra kultur och fritid för äldre och personer med funktionsnedsättning. Det kan exempelvis handla om planering och samnyttjande av lokaler. För detta behöver kommunen utveckla jämställdhetsintegreringen i sitt ordinarie arbete, ta fram samt genomföra åtgärder som i högre grad svarar mot identifierade utmaningar och bättre synliggöra jämställdhetsarbetet.

Källor

- Apelmo, Elisabet (2014), "En chans att vara med som alla andra". <https://www.idrottsforskning.se/en-chans-att-vara-med-som-alla-andra/>
- Jämställdhetsmyndigheten, Analys i korthet 2019:1, Kvinnor med funktionsnedsättning missgynnas ekonomiskt. <https://www.jamstalldhetsmyndigheten.se/files/2019/07/kvinnor-med-funktionsnedsattning-missgynnas-ekonomiskt-2019-06-28.pdf>
- Jämställdhetsmyndigheten, Rapport 2019:5, Ekonomisk jämställdhet för kvinnor med funktionsnedsättning. Kartläggning av utmaningar för att nå det andra jämställdhetspolitiska delmålet. <https://www.mfd.se/contentassets/4a83dd50ab084b79a86f69594f3a0915/2019-8-ekonomisk-jamstalldhet-for-kvinnor-med-funktionsnedsattning.pdf>
- Szebehely, Marta, Ulmanen, Petra & Sand, Ann-Britt (2014), Att ge omsorg mitt i livet: hur påverkar det arbete och försörjning? Arbetsrapport 2014:1, Stockholms universitet. <http://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:684124/FULLTEXT01.pdf>
- Ulmanen, Petra (2018), Anhörigomsorg i stad och land. Ett kapitel i boken "Äldreomsorger i Sverige". Stockholm universitet. https://www.socarb.su.se/polopoly_fs/1.379342.1522219560!/menu/standard/file/Ulmanen%202018.pdf
- Uppsala kommun (2017), Äldrevänlig stad. Om hur det är att åldras i Uppsala – skillnader mellan olika områden. <https://www.uppsala.se/contentassets/ceafb2803034fa2a70124041a4cc754/huvudrapport-aldrevanlig-stad-2017>

Mål 8. Uppsalas invånare, organisationer och näringsliv ska vara delaktiga i att utforma samhället

Ett inriktningsmål med syfte att stärka kommunens demokratiarbete för att säkerställa alla invånares möjlighet till att vara delaktiga och utöva inflytande.

Jämställdhetsutmaningar

Nationella jämställdhetsutmaningar

- Andelen kvinnor och män är i stort sett jämställd i politiska församlingar men skiljer sig mellan partierna och kommunerna. Det finns en större andel kvinnor på direktvalda positioner som riksdagsledamöter och kommunfullmäktigeledamöter än på utnämnda positioner så som kommun- och landstingsstyrelsens ordförande, eller i rollen statsminister.
- Kvinnliga förtroendevalda, framför allt unga, upplever större krav och är mer oroliga för att begå misstag. Unga kvinnor är också en grupp som riskerar att tystas på sociala medier, men även personer som på grund av sitt namn eller utseende rasifieras samt hbtq-personer.
- Något fler kvinnor än män är medlem i en facklig organisation, i en kultur-, musik-, dans- eller teaterförening, liksom i pensionärsförening. Betydligt fler män än kvinnor är medlem i en idrotts- eller friluftsförening.

Utmaningar i Uppsala

- Uppsala kommun följer i flera avseenden det nationella mönstret, bland annat vad gäller medlemskap i olika organisation.
- I Uppsala kommun är könsfördelningen inom gruppen politiker och tjänstepersoner relativt jämn. Betydligt fler kvinnor än män lämnade kommunfullmäktige under föregående mandatperiod.
- Kvinnor och män i Uppsala kommun bedömer i samma utsträckning att de har möjligheter till påverkan och inflytande i kommunen. Bland unga invånare uppfattar en större andel pojkar än flickor att de har möjlighet att föra fram sina åsikter till de som bestämmer i kommunen, men andelen flickor som vill vara med och påverka är högre än andelen pojkar. Skillnaderna har minskat sedan 2015.
- Medborgarnas samlade uppfattning om Uppsala kommuns bemötande och tillgänglighet skiljer sig inte åt utifrån kön.

Exempel från Uppsala kommun

- För att öka valdeltagandet drev Uppsala kommun under våren 2019 projektet Din rösträtt i EU-parlamentsvalet. 15 demokratiambassadörer med bred språkkompetens (11 olika språk) utbildades och arbetade i stadsdelar med tidigare lågt valdeltagande för att informera kommuninvånare, bland annat utrikesfödda kvinnor, om varför det är viktigt att rösta och hur man gör. För att inkludera och säkra att funktionsnedsatta personers behov tillgodosågs och förmågor tillvaratogs, engagerades tre demokratiambassadörer med egen erfarenhet av funktionsnedsättning.
- För att öka delaktigheten och transparensen för invånarna har kommunen under året genomfört ett stort antal medborgar- och andra typer av dialoger. På detta sätt har bland annat Gottsunda/Valsättras invånare och organisationer varit delaktiga och medskapande i att utforma samhället och bidra till att

stärka Gottsunda/Valsättras föreningsliv och till platsens utveckling. Andra dialoger har bland annat rört tryggheten vid resecentrum, WeChange (barn och unga), nationella minoriteter och brukarrevisioner.

- Uppsala kommun har arbetat intensivt med målsättningen att bli Sveriges bästa och mest jämställda idrottskommun. Kommunen har bland annat genomfört utbildningen Jämställd, jämlik och normkritisk förening, tagit fram olika typer av stöd- och utbildningsmaterial, analyserat hur kommunen fördelar tid och resurser mellan kvinno- och mansdominerade idrotter och påbörjat hbtq-diplomering för föreningar som vistas på Studenternas samt hbtq-anpassning av Studenternas Arena. För att fånga behoven från alla målgrupper har kommunen fört dialoger med intresseorganisationer och besökt samt stött föreningar i deras utvecklingsarbete. Idrotts- och fritidsnämnden har även fattat beslut om ett särskilt bidrag som kvinnliga elitlag kan söka för att ha råd att nyttja de nya kommunala elitarenorna.

Bedömning

Givet att kommunen säkerställer olika grupper kvinnors och mäns, flickors och pojkars delaktighet i olika typer av invånardialoger, som används alltmer frekvent i kommunens verksamheter, bidrar kommunen till en jämn fördelning av makt och inflytande för kvinnor och män. Uppsala kommuns arbete för att bli Sveriges bästa och mest jämställda idrottskommun bidrar vidare starkt till ökat inflytande och delaktighet för olika grupper kvinnor och flickor och till jämställd hälsa. Informationen om och hur kommunen bidrar till att öka kvinnors representation, inflytande och delaktighet i näringslivet är bristfällig. Tillgängligt underlag visar att kommunen arbetar för att näringslivet ska vara delaktiga i att utforma samhället, men arbetet saknar utifrån tillgängligt underlag ett jämställdhetsperspektiv.

Det är viktigt att kommunens arbete med olika typer av invånardialoger fortsätter som ett centralt verktyg för en jämn fördelning av makt och inflytande för olika grupper kvinnor och män, flickor och pojkar.

Källor

- Jämställdhetsmyndigheten, Analys i korthet 2019:2, Kvinnor har det tuffare än män inom politiken.
<https://www.jamstalldhetsmyndigheten.se/files/2019/07/kvinnor-har-det-tuffare-an-man-inom-politiken-2019-10-24.pdf>
- Riksidrottsförbundet, Riksidrottsrörelsen i siffror 2018.
<https://www.rf.se/globalassets/riksidrottsforbundet/nya-dokument/nya-dokumentbanken/idrottsrorelsen-i-siffror/2018-idrotten-i-siffror---sisu.pdf?w=900&h=900>.
- Statistiska centralbyrån (SCB) 2020.
<https://www.scb.se/hitta-statistik/temaomraden/jamstalldhet/jamn-fordelning-av-makt-och-inflytande/>. Hämtad 2020-03-04.
- Statistiska centralbyrån (SCB) 2020.
<https://www.scb.se/hitta-statistik/statistik-efter-amne/levnadsforhallanden/jamstalldhet/jamstalldhetsstatistik/>. Hämtad 2020-03-04.
- Uppsala kommun (2019), Uppsala kommuns omvärldsanalys 2019.
https://www.uppsala.se/contentassets/4afdc33cea354bd5aa84d39c57837cb3/omvarldsanalys_2019.pdf

Mål 9. Uppsala kommuns medarbetare ska ha bra arbetsvillkor och kan med hög kompetens möta Uppsala

Ett inriktningsmål som fokuserar och syftar till att Uppsala kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare med en säkerställd kompetensförsörjning.

Jämställdhetsutmaningar

Nationella jämställdhetsutmaningar

- Den könssegregerade kommunorganisationen innebär att kvinnor ofta arbetar i mer krävande arbetsmiljöer med sämre arbetsvillkor, såsom bland annat lön och chefstäthet, än män. Kvinnor arbetar också i större utsträckning deltid än män.
- Betydligt fler kvinnor än män arbetar i kommunsektorn i Sverige. Ohälsa och sjukskrivningar kostar kvinnorna lidande, sämre ekonomi och potentiellt professionell och karriärutveckling. Ohälsan har också stora konsekvenser för kommunen både vad gäller resurser och verksamhetskvalitet och kan leda till sämre och mindre kontinuerlig service till invånarna.

Utmaningar i Uppsala

- Uppsala kommuns jämställdhetsutmaningar överensstämmer i stora drag med utmaningarna på nationell nivå.
- Uppsala kommun har som organisation en tydlig könssegregering mellan yrken (horisontell segregering) men skillnaden i könsfördelningen mellan chefer och medarbetare är relativt liten (vertikal segregering). 2018 var 85 procent av kvinnorna och 87 procent av männen i Uppsala kommun heltidsanställda. Samtidigt arbetar endast 64 procent av kvinnorna heltid medan motsvarande siffra för männen är 80 procent. Skillnaderna är i paritet med jämförbara kommuner och trenden är minskande i Uppsala.
- Lönegapet mellan kvinnor och män (median) anställda i Uppsala kommun var 135 kronor år 2018. Arbete pågår sedan 2017 för att säkra rätt lön för varje medarbetare 2020 och löneskillnader har successivt minskat sedan dess. När det gäller kvinnors och mäns löner för likvärdigt arbete kvarstår alltså skillnader.
- Den totala sjukfrånvarotiden, ackumulerad under året, bland Uppsala kommuns anställda är nästan dubbelt så hög bland kvinnor som bland män. Totalt har sjukfrånvaron dock minskat mellan 2017 och 2018, både totalt sett och även skillnaden mellan kvinnor och män. Minskningen i Uppsala kommun är större än för grannkommunerna och majoriteten av jämförbara kommuner (R9). Hot eller våld i arbetet förekommer i kommunen och drabbade 2019 kvinnor och män i ungefär samma omfattning. Utsattheten för hot och våld är i nivå med föregående år.
- Andelen medarbetare med sex eller flera frånvarotillfällen har dock ökat, och mer bland kvinnor än bland män.

Exempel från Uppsala kommun

- Uppsala kommun har under året fortsatt att utveckla systematiken i arbetsmiljöarbetet och rehabiliteringsarbetet. Kommunen har bland annat tagit fram riskindivider (individer med fler än 6 korttidssjukfrånvaro på 12 månader) och riskarbetsplatser (med större antal riskindivider). Kommunens

sjuktalet visar att kvinnodominerade arbetsplatser procentuellt sett har högre sjukfrånvaro än mansdominerade arbetsplatser. En identifiering av riskindivider och riskarbetsplatser visar att det också är kvinnodominerade arbetsplatser som sticker ut.

- Inom ramen för projektet ”Förebygga psykisk ohälsa i arbetslivet” ger kommunen stöd till chefer att arbeta med korttidssjukfrånvaro på just kvinnodominerade arbetsplatser såsom inom äldrenämnden och utbildningsnämnden. För att i ett tidigt stadie identifiera stundande ohälsa och på så sätt förhindra långtidssjukskrivningar har rehabteamet utvecklat och utbildat chefer i att genomföra ”utökad omtankesamtal”.
- Utifrån den årliga medarbetarundersökningen och den årliga uppföljningen av det systematiska arbetsmiljöarbetet har behovet av att se över chefers resurser och förutsättningar lyfts till central nivå. Ett uppdrag om att upprätta ett riktmärke över hur många medarbetare varje chef har finns i Mål och budget 2020. Eftersom de största arbetsgrupperna finns i kvinnodominerade arbetsplatser förväntas ett riktmärke på sikt bidra till en jämställd hälsa för kommunens medarbetare.
- Kommunen har också tagit fram en rutin för att säkerställa att chefer i berörda verksamheter känner till och vet hur de kan upptäcka och agera mot förtryck och våld och för att våldsutsatta ska veta om sina möjligheter till stöd och hjälp oavsett aktör. Äldrenämnden har vidare tagit fram stöd i arbete för handläggare gällande hot och våld i nära relationer och hemvårdens chefer har deltagit utbildning om våld i nära relationer för att öka kunskap och kunna implementera arbetet ute på enheterna.
- För att åtgärda strukturella skillnader på grund av kön har kommunen analyserat de skillnader som kunnat identifieras föregående år. Skillnaderna rör bland annat arbetsförhållanden, arbetstid, anställningsform och hälsa. För att bibehålla kompetensen kring jämställd lönesättning genomför kommunen chefsseminarier om löneöversynen i hela organisationen enligt före, under och efter översynen. Under året har kommunen även gjort en satsning på att utbilda chefer i samtalsteknik. Cirka 85 procent av cheferna deltar i informations/ utbildningstillfällen kring löneöversynen varje år.

Bedömning

Uppsala kommuns insatser som arbetsgivare svarar mot flera identifierade jämställdhetsutmaningar i kommunen, särskilt arbetet för goda arbetsvillkor och hälsa. Den höga andelen kvinnor bland kommunens medarbetare i allmänhet och kvinnors påtagligt högre risk för ohälsa/sjukfrånvaro i synnerhet innebär att många av kommunens insatser som arbetsgivare bidrar till att förbättra kvinnors arbetsvillkor, hälsa och ekonomi. För att bidra än mer till en jämställd kommunorganisation bör kommunen fortsätta att utveckla arbetet med arbetsmiljön inom kvinnodominerade områden, bland annat gällande antal medarbetare per chef. Kommunen behöver också säkerställa system och resurser för genomförande av årlig löneanalys samt utveckla arbetet med lika lön för likvärdigt arbete och uppföljningen av det.

Källor

- Statistiska centralbyrån (SCB) (2018), På tal om kvinnor och män. Lathund om jämställdhet 2018. https://www.scb.se/contentassets/528dd6d093b64a38895735f333a89a8a/le0201_2017b18_br_x10br1801.pdf
- Sveriges Kommuner och Regioner, Heltidsarbete som norm. <https://skr.se/arbetsgivarekollektivavtal/personalochkompetensforsorjning/heltid.11441>. Hämtad 2020-03-04.
- Uppsala Kommun (2017), Resultat av 2017 års löneanalys. Bilaga 5 Årsredovisning 2017.
- Underlag från HR-stab.

Sammanfattande bedömning del 1

Uppsala kommuns omvärldsanalys 2019 och kommunens jämställdhetsbokslut 2019 visar påtagliga skillnader mellan kvinnor och män när det gäller till exempel hälsa, utbildningsnivå och inkomstnivå. Skillnaderna är relativt konstanta sett över en 10-årsperiod.

Uppsala kommun har inom ramen för sin verksamhet 2019 – som samhällsutvecklare, servicegivare och arbetsgivare – identifierat och arbetat med många av kommunens identifierade jämställdhetsutmaningar inom respektive inriktningsmål.

Flera insatser har genomförts som adresserar de tre prioriterade jämställdhetsområden i Uppsala kommuns omvärldsanalys 2019: att värna ungas välmående och motverka framtida marginalisering, att bli en kommun fri från trakasserier och våld samt att bidra till att bryta den könsuppdelade arbetsmarknaden. Idrotts- och fritidsnämndens strategiska arbete för en jämställd idrott, kulturnämndens jämställdhetsarbete inom fritid Uppsala, utbildningsnämndens systematiska jämställdhetsanalyser av sin verksamhet, socialnämndens kommunövergripande utbildning av våldsombud, arbetsmarknadsnämndens målgruppsorienterade arbete och kommunens områdesarbete i Gottsunda/Valsätra är alla exempel på särskilt viktiga insatser i sammanhanget. Dessa insatser har tillsammans med annat arbete i kommunens nämnder och bolagsstyrelser väsentligt bidragit till ett eller flera av de jämställdhetspolitiska delmålen.

Bedömning av bidrag till jämställdhetspolitiska delmål utifrån aktuella jämställdhetsutmaningar i respektive inriktningsmål

	Bidrar i låg utsträckning					
	Bidrar i viss utsträckning					
	Bidrar i hög utsträckning					
	IM förväntas inte bidra till aktuellt jämställdhetspolitiskt delmål					
	Jämn makt och inflytande	Jämställd ekonomi	Jämställd utbildning	Obetalt hem- och omsorgsarbete	Jämställt hälsa	Mäns våld mot kvinnorna ska upphöra
IM1						
IM2						
IM3						
IM4						
IM5						
IM6						
IM7						
IM8						
IM9						

Uppsala kommun har inom ramen för sina nio inriktningsmål 2019 främst arbetat med och bidragit till de jämställdhetspolitiska delmålen jämn makt och inflytande, jämställd hälsa, och mäns våld mot kvinnorna ska upphöra. Kommunen har även bidragit

till övriga jämställdhetspolitiska delmål. Kommunen har svag koppling till och rådighet över delmålet obetalt hem- och omsorgsarbete där kommunens bidrag är begränsat.

Den samlade bedömningen är att Uppsala kommun 2019 har identifierat, arbetat med och mött de jämställdhetsutmaningar som är aktuella och prioriterade i kommunen på ett adekvat sätt. Jämställdhetsarbetet bedrivs alltmer systematiskt i flera nämnder och bolagsstyrelser: åtgärder tas fram och genomförs utifrån könsuppdelad statistik och jämställdhetsanalyser och riktas i många fall till prioriterade målgrupper. Systematiken brister dock i flera fall när det gäller att integrera och/eller synliggöra insatser och resultaten av insatserna i ordinarie verksamhetsuppföljning.

Förändringar vad gäller samhälleliga mönster och strukturella skillnader på grund av kön tar tid. Det innebär att Uppsala kommun behöver fortsätta att utveckla systematiken och långsiktigheten i sitt arbete i synnerhet inom prioriterade områden som lyfts i avsnittet Slutsatser och medskick.

Del 2. Förutsättningar för, och arbetet med, jämställdhetsintegrering i Uppsala kommun

För att uppnå långsiktiga och hållbara resultat som bidrar till att förverkliga politikens mål och ambitioner avseenden jämställdhet, arbetar Uppsala kommun sedan flera år utifrån strategin jämställdhetsintegrering. Strategin innebär att jämställdhetsperspektivet ingår i ordinarie styrning, ledning och verksamhet. I en jämställdhetsintegrerad politiskt styrd verksamhet är jämställdhetsperspektivet integrerat och synligt i styrningen från politiken och ledningen. Nämnderna och de kommunala bolagsstyrelserna ska omsätta och förverkliga jämställdhetsambitionerna i sina ordinarie verksamheter på alla nivåer på ett systematiskt sätt.

Status och förflyttning 2019

I detta avsnitt görs en bedömning av Uppsala kommuns status och utvecklingsbehov avseende jämställdhetsintegrering 2019, utifrån Sveriges kommuner och regioners (SKR) checklista. Checklistan omfattar 10 viktiga förutsättningar för en väl jämställdhetsintegrerad verksamhet.

Kriterier för jämställdhetsintegrering (SKR)

1. Den politiska församlingen fattat beslut om jämställdhetsintegrering.
2. Ledningen efterfrågar jämställdhet i verksamhetens resultat.
3. De högsta cheferna säkerställer att beslut om jämställdhetsintegrering verkställs i organisationen.
4. Ledningen säkerställer organisationens kompetens för att arbeta med jämställdhetsintegrering.
5. Jämställdhetsperspektivet är synligt i mål, budget och andra styrdokument.
6. All individbaserad statistik redovisas och analyseras med kön som indelningsgrund.
7. I beslutsunderlag beskrivs konsekvenserna för kvinnor och män, flickor och pojkar.
8. Verksamheternas resultat för kvinnor och män, flickor och pojkar, kan utläsas ur ordinarie verksamhets- och budgetuppföljning.
9. Jämställdhetsintegreringen har lett till konkreta och hållbara förbättringar i verksamheterna.
10. Tillvägagångssättet för jämställdhetsintegrering kan systematiseras och överföras till andra verksamheter.

Jämställdhetsbokslutets underlag visar tydligt att jämställdhetsintegreringen har kommit olika långt i olika delar av kommunkoncernens bolagsstyrelser och nämnder. Den samlade bilden är att förutsättningar som rör den centrala styr- och ledningsnivån finns mer eller mindre på plats i majoriteten av kommunens nämnder och bolagsstyrelser: politiska beslut om jämställdhetsintegrering har fattats, flera av de högsta cheferna säkerställer genomförandet av jämställdhetsintegrering i organisationen, kompetens säkerställs för att arbeta med jämställdhetsintegrering och jämställdhetsperspektivet är synligt i mål och budget och andra styrdokument (kriterium 1-5). Kommunala bolagsstyrelser instämmer i något högre grad än nämnderna i ovan nämnda påståenden. Vad gäller den politiska efterfrågan indikerar underlaget att några bolagsstyrelser och nämnder inte alls instämmer i att den politiska ledningen efterfrågar resultat av arbetet med jämställdhetsintegrering.

Detsamma gäller om de högsta cheferna säkerställer att politikernas beslut om jämställdhetsintegrering genomförs i organisationen.

När det gäller de mer verksamhetsnära operativa kriterierna (6-10), som indikerar grad av jämställdhetsintegrering i ordinarie verksamhet, visar kartläggningen tydligt att den centrala styrningen och ledningen av jämställdhet har ett relativt svagt genomslag i nämndernas och bolagsstyrelsernas ordinarie processer och verksamheter. Några nämnder och bolagsstyrelser instämmer inte alls i att individbaserad statistik redovisas och analyseras könsuppdelat, att beslutsunderlag beskriver konsekvenser för olika grupper, kvinnor och män eller i påståendet att verksamheternas resultat för kvinnor och män, flickor och pojkar, kan utläsas ur ordinarie verksamhets- och budgetuppföljning. Nämnderna instämmer i något högre grad än bolagsstyrelserna i att jämställdhetsintegreringen har lett till konkreta och hållbara förbättringar och att tillvägagångssättet för jämställdhetsintegrering kan systematiseras och överföras till andra verksamheter.

En koncernövergripande kartläggning av kommunens förutsättningar för arbetet med jämställdhetsintegrering genomfördes första gången 2018. Någon direkt jämförelse är inte möjlig på grund av förändringar i checklistan och ett mindre antal svarande bolagsstyrelser och nämnder 2018. Resultaten 2018 och 2019 överensstämmer dock i stora delar. En svag indikation finns om att flera bolagsstyrelser och nämnder har blivit bättre på att redovisa och analysera könsuppdelad statistik. Samtidigt rapporterar ett stort antal nämnder och bolagsstyrelser att verksamheternas resultat för kvinnor och män, flickor och pojkar inte kan utläsas ur ordinarie verksamhets- och budgetuppföljning.

Arbete med identifierade utvecklingsområden 2018

I Uppsala kommun jämställdhetsuppföljning 2018 identifierades fem områden som behövde utvecklas framöver:

- Utveckla stödet i arbetet mot en jämställd och hållbar ekonomi.
- Utveckla intern och extern kommunikation om jämställdhetsintegrering.
- Öka förmågan att tänka och arbeta utifrån ett intersektionellt perspektiv.
- Utveckla arbetet med att följa upp och analysera jämställdhet i den ordinarie verksamheten.
- Utveckla arbetet med att ta fram åtgärder som svarar mot nämndens/bolagsstyrelsens jämställdhetsutmaningar.

Alla identifierade utvecklingsområden var aktuella, för de flesta nämnder och bolagsstyrelser. Nedan följer några exempel på förflyttningar inom områdena.

Idrotts- och fritidsnämnden har bland annat utvecklat stöd i arbetet med jämställd ekonomi genom att implementera verktyget WBS (Work Breakdown Structure) och checklista för beställning av anläggningsprojekt. Stödet har ökat förståelsen för jämställdhet i tidigt skede. Projektet *Jämställd biståndsbedömning*, som är en del i uppdraget för en jämställd ekonomi, har för aktuella nämnder bidragit till större fokus på och stöd i arbetet med jämställd ekonomi. Projektet har även, tillsammans med arbetet med äldrevänlig kommun, bidragit till ett mer intersektionellt arbetssätt.

Uppsalahem har under året arbetat utifrån en aktivitetsplan för jämställdhet där kommunikation har varit ett av fyra prioriterade områden. Genom arbetet har intern och extern kommunikation tydligt förbättrats, vilket har resulterat i flera utmärkelser för, och artiklar om, bolagsstyrelsens jämställdhetsarbete.

Det har inte skett någon större förflyttning i kommunen när det gäller arbetet med uppföljning och analys av jämställdhet i ordinarie verksamhet. Dock kan nämnas att Skolfastigheters väsentlighetsanalys ur hållbarhetsperspektiv har bidragit till att bolagsstyrelsens arbete med jämställdhet och integration blivit tydligare.

Idrotts- och fritidsnämnden har gjort ett tydligt ställningstagande att jämställdhet ska finnas med i alla nämndens processer. Nämnden har infört en ny åtgärd i verksamhetsplanen, jämställdhet för en framgångsrik idrott. Där arbetar nämnden med jämställdhetsbidrag, jämställdhetsanalyser inför nya investeringar, checklistor i byggprojekt och utbildningsinsatser för föreningslivet.

Sammanfattande bedömning del 2

Jämställdhetsperspektivet är relativt väl integrerat i central styrning och ledning men har ett varierande och i många fall svagt genomslag i kommunkoncernens olika verksamheter. Kommunstyrelsens bedömning är därmed att styrkedjan inte fungerar tillfredsställande hela vägen från beslutande organ och högsta ledning till kommunens operativa verksamheter. Analys och uppföljning som inbegriper och synliggör jämställdhet är svag inom ramen för ordinarie verksamhet i allmänhet och i verksamhets- och budgetuppföljning i synnerhet. Uppsala kommuns höga politiska ambition för jämställdhet speglas inte i en konkret efterfråga på resultat från vare sig den politiska ledningen eller chefer.

Del 3. Slutsatser och medskick

I detta avsnitt sammanfattas sex övergripande slutsatser om vad Uppsala kommun behöver göra för att möta några av kommunen särskilda utmaningar. De tre inledande slutsatserna (1-3) rör Uppsala kommuns jämställdhetsutmaningar och bygger på underlag och bedömningar i del 1. De tre avslutande slutsatserna (4-6) rör förutsättningar för kommunens arbete med jämställdhetsintegrering och grundas på underlag och bedömningar i del 2.

1. Prioritera utrikes födda kvinnor och flickor i kommunens verksamheter

Utrikes födda kvinnor som står utanför arbetsmarknaden möter strukturella och institutionella hinder som har stora konsekvenser för individens inflytande och delaktighet, ekonomi och hälsa. Att hantera dessa konsekvenser medför även stora kostnader för kommunen och samhället. Därför behöver kommunen fortsatt prioritera stödjande insatser för utrikes födda kvinnor och flickor i alla sina verksamheter, inte minst inom arbetsmarknadsområdet. Kommunen behöver också stödja organisationer som främjar utrikes födda kvinnors och flickors livssituation liksom kvinnors och flickors delaktighet i utformningen av det offentliga rummet. Det är viktigt att kommunen säkerställer ett likvärdigt bemötande av alla. Ett likvärdigt bemötande minimerar risken för stereotypa bedömningar, exempelvis grundade på låga förväntningar på utrikes födda kvinnors och flickors kapacitet. Insatser riktade till målgruppen utrikes födda kvinnor och flickor stärker deras förutsättningar till ett gott liv och stärker även andra gruppers förutsättningar och en positiv samhällsutveckling – för alla.

2. Konsekvenser för kvinnor utifrån demografiska och finansiella utmaningar behöver följas nogsamt

Uppsala kommun står inför stora demografiska utmaningar framöver. Med en växande grupp äldre och unga invånare ökar behovet av stöd, vård, omsorg och utbildning samtidigt som resurserna för den gemensamma välfärden minskar. När den gemensamma välfärden inte kan möta äldres och ungas samlade behov ökar behoven av anhängvård. Givet hur det ser ut i dag är det framför allt kvinnor som kommer att ta hand om anhöriga, vilket medför en risk för sämre ekonomi och hälsa. Eventuella nedskärningar i kommunala verksamheter såsom vård, omsorg och utbildning, där majoriteten av medarbetarna är kvinnor, riskerar att försämra arbetsvillkoren. Detta drabbar i huvudsak kvinnors hälsa och ekonomi. Det är ytterst viktigt att Uppsala kommun i det fortsatta arbetet för att hantera och möta kommunens kommande demografiska och finansiella utmaningar är medveten om riskerna ovan och att konsekvensanalys utifrån kön är en självklar del i det arbetet. Kommunen behöver därtill fortsätta sitt förebyggande arbetsmiljö- och hälsofrämjande arbete, både för medarbetarnas hälsa och för att säkra kommunens kompetensförsörjning och ekonomi.

3. Prioritera flickors välmående

Ohälsan bland både flickor och pojkar har ökat drastiskt sedan 2013 och bland flickor påtagligt mer än bland pojkar. Ohälsan är också stor bland unga med annan könsidentitet. Trots att flickor mår sämre än pojkar uppnår flickor kunskapsmålen i högre utsträckning än pojkar. Slutförd utbildning har stor betydelse för ungas möjligheter att forma samhället och sina egna liv. Därför har insatser för att alla elever ska uppnå kunskapsmålen länge prioriterats i Uppsala kommuns arbete. Insatser som rör särskilt stöd, där pojkar är starkt överrepresenterade, förklarar kommunens större

resurstilldelning till pojkar. Mot bakgrund av ungas allt sämre mående och konsekvenserna för de ungas framtid och för samhället i stort behöver kommunen ta ett krafttag och prioritera resurser för att förbättra ungas, framförallt flickors och hbtq-personers, hälsa och välmående.

4. Täta de organisatoriska mellanrummen

Avgränsade ansvarsområden, perspektivträngsel, en stor mängd prioriterade områden och fokus på aktiviteter snarare än på resultat begränsar kommunens möjligheter att möta dagens komplexa utmaningar. Med nytänkande, innovativa lösningar och arbetsformer kan Uppsala kommun bättre möta dagens och framtidens komplexa utmaningar inom hållbarhet – inte minst jämställdhetsutmaningar. Nya sätt att samverka behöver prioriteras och testas för att täta de organisatoriska mellanrummen. Helhetssyn, gemensamt ansvarstagande och processinriktad arbetsform behöver genomsyra kommunens verksamheter och kultur. En förutsättning för detta är att tid och pengar avsätts för ändamålet och att chefer aktivt leder och stödjer en sådan utveckling.

5. Kommunen behöver jämställdhetsintegrera och stärka analys och uppföljning

Analys och uppföljning inom och mellan nämnder och bolagsstyrelser brister i många fall i integrering och synliggörande av jämställdhetsperspektivet. Förflyttning behöver ske vad gäller kommunkoncernens samlade förmåga att analysera, följa upp och synliggöra resultat och effekter av genomförda insatser. Med löpande och systematiska analyser och uppföljning kan kommunen säkerställa att de insatser kommunen gör och avsätter resurser för bidrar på ett effektivt sätt till avsedda resultat och mål. Den här utvecklingen har påbörjats men behöver få fart. I ljuset av en minskande skattebas, en växande befolkning och ett växande omsorgsbehov, framför allt i gruppen barn och äldre, behöver detta prioriteras högt.

6. Chefernas verksamhetsansvar behöver tydliggöras och följas upp

Uppsala kommuns politiska ambitioner vad gäller Agenda 2030 och jämställdhet är höga. Dock saknas överlag en konkret och löpande efterfrågan, från såväl politiken som chefer, på resultat av arbetet med jämställdhetsintegrering i nämndernas och bolagsstyrelserna ordinarie verksamheter. I chefernas verksamhetsansvar ingår att säkerställa att den egna verksamheten är jämställdhetsintegrerad. Genom en jämställdhetsintegrerad verksamhet får den politiska ledningen förutsättningar att kunna utveckla politiken inom kommunens alla verksamhetsområden för alla grupper kvinnor och män, flickor och pojkar. För att kommunens höga ambitioner för jämställdhet och Agenda 2030 ska förverkligas, behöver chefernas verksamhetsansvar tydliggöras och följas upp. För att ge cheferna förutsättningar att leda en jämställdhets- och hållbarhetsintegrerad verksamhet behöver kommunen utveckla sitt chefsstöd och sin interna styrning och kontroll, dvs. utveckla sina processer och arbetssätt.

Bilaga 1 - Förteckning över jämställdhetsindikatorer per inriktningsmål

Uppföljningen bygger på könsuppdelade indikatorer i Uppsala kommuns Mål och budget (MoB) samt särskilda icke-MoB-relaterade indikatorer för de nationella jämställdhetspolitiska delmålen.

MoB+nummer = Indikator ur Uppsala kommuns Mål och budget.

J+nummer = Särskilda indikator för aktuellt jämställdhetspolitiskt delmål (1-6), utan koppling till MoB.

Inriktningsmål 1. Uppsala kommun ska ha en jämställd och hållbar ekonomi
Könsuppdelade indikatorer från Mål och Budget 2019
MoB 1.5 Kvinnors andel av mäns medianinkomst
MoB 8.3 Medborgarnas uppfattning om möjligheter till insyn och inflytande.
Indikatorer som kompletterar indikatorerna som finns med i Mål och budget för IM1 utifrån jämställdhet
J 1.2 Medborgarnas uppfattning om kommunens bemötande och tillgänglighet
J 1.4 Andelen kvinnor bland förtroendevalda
J 5.1 Ohälsotal bland Uppsalas invånare 16-64 år
J 4.1 Uttagna dagar med föräldrapenning
J 6.1 Anmälda brott om grov kvinnofridskränkning, antal/100 000 inv
J 3.1 Genomsnittligt meritvärde i grundskolans årskurs 9, 17 ämnen, lägeskommun

Inriktningsmål 2. Uppsala ska vara tryggt och attraktivt att leva, verka och vistas i
Könsuppdelade indikatorer från Mål och Budget 2019
MoB 2.3a Upplevd trygghet utomhus på kväll och natt, andel vuxna
MoB 2.4.a-c Upplevda möjligheter till fritidsaktiviteter
MoB 2.4b. Ungdomars uppfattning om möjligheter att delta i fritidsaktiviteter, andel
Indikatorer som kompletterar indikatorerna som finns med i Mål och budget för IM2 utifrån jämställdhet
J 2.5 Antal kvinnliga företagare i Uppsala
J 1.10 Unga som uppger att de är med i en förening, klubb, sällskap eller organisation uppdelat på kön och inrikes-/utrikesfödda.
J 3.2 Elever som känner sig trygga i skolan.
J 5.10 Könsfördelning bland Uppsala Fritids besökare

Inriktningsmål 3. Uppsalas stad och landsbygd ska växa genom ett hållbart samhällsbyggande
Könsuppdelade indikatorer från Mål och Budget 2019
MoB 3.1. Medborgarnas uppfattning om kommunens insatser för att kommuninvånarna ska kunna leva miljövänligt
MoB 3.1. Medborgarnas bedömning av kommunens gång- och cykelvägar
MoB 3.3 Medborgarnas uppfattning om kommunikationer
MoB 3.4 Medborgarnas uppfattning om tillgången på parker, grönområden och natur

Inriktningsmål 4. Uppsala ska vara jämlikt och inkluderande med goda förutsättningar för folkhälsa och livskvalitet.

Könsuppdelade indikatorer från Mål och Budget 2019
MoB 4.1 Ohälsotal bland Uppsalas invånare 16-64 år
MoB 4.2 a + c Självskattad hälsa; bland a) unga och b) vuxna
MoB 4.3. Invånare 16–84 år som blivit utsatta för kränkande behandling, genomsnittlig andel de fyra senaste åren
MoB 4.4. Invånare 16–84 år som saknar tillit till andra, genomsnittlig andel de fyra senaste åren
MoB 4.5. Ungdomar som tycker att man kan lita på de flesta människor, andel
MoB 4.5a. Ungdomar som bott i Sverige 10 år eller mer.
MoB 4.5b. Ungdomar som bott i Sverige 5–9 år.
MoB 4.5c. Ungdomar som bott i Sverige mindre än 5 år
MoB 7.8. Alkohol-Narkotika-Tobak
Indikatorer som kompletterar indikatorerna som finns med i Mål och budget för IM4 utifrån jämställdhet
J 5.6 Antal medlemmar som är medlem i en idrotts- eller fritidsförening uppdelad på kön och ålder (5-25)
J 5.7 Antal aktiviteter uppdelad på kön och ålder (5-25)
J 5.3 Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - hälsotillstånd, andel (%)
J 5.5 Fallskador personer 80+ antal per 1000 inv
J 6.1 Anmälda brott om grov kvinnofridskränkning, antal/100 000 inv
J 6.2 Anmälda misshandelsbrott mot kvinna, inomhus i nära relationer med offret, antal/100 000 inv
J 6.4 Brukarbedömning gruppbostad LSS - Brukaren är aldrig rädd för något hemma, andel (%)

Inriktningsmål 5. Uppsalas invånare ska ha bostad och arbete.
Könsuppdelade indikatorer från Mål och Budget 2019
MoB 5.5 a+c Förvärvsarbetande 20-64 år, uppdelad på inrikes födda och utrikes födda, andel
MoB 5.6. Invånare 17–24 år som varken studerar eller arbetar (UVAS), andel
MoB 5.3. Genomsnittlig väntetid till särskilt boende för 65– år, antal dagar
MoB 5.4. Arbetslösa, andel
MoB 5.7. Lämnat etableringsuppdraget och börjat arbeta eller studera (status efter 90 dagar), andel (%)
MoB 1.5 Kvinnors andel av mäns medianinkomst
Indikatorer som kompletterar indikatorerna som finns med i Mål och budget för IM5 utifrån jämställdhet
2.2 Sammanräknad förvärvsinkomst i åldern 20-64 år kommun (median), kr

Inriktningsmål 6. Uppsalas alla barn och elever ska klara sin utbildning, nå sin gymnasieexamen och utmanas i sitt lärande.
Könsuppdelade indikatorer från Mål och Budget 2019
MoB 6.2. Trivsel i skolan
MoB 6.3. Grundskoleelever som är behöriga till yrkesinriktade program i gymnasieskolan, lägeskommun, andel
MoB 6.4. Genomsnittligt meritvärde i grundskolans årskurs 9, 17 ämnen, lägeskommun
MoB 6.5. Elever med minst B i samtliga ämnen årskurs 9, kommunala skolor, andel
MoB 6.6. Gymnasieelever med examen inom tre år, lägeskommun, andel
MoB 6.7. Elever med minst E i samtliga kurser, avgångselever gymnasieskolan, kommunala skolor, andel
Mob 6.8. Grundläggande kurser vuxenutbildning, andel godkända
MoB 6.9. Gymnasiala teoretiska kurser vuxenutbildning, andel godkända
MoB 6.10 Yrkesutbildningar vuxenutbildning, andel godkända
Indikatorer som kompletterar indikatorerna som finns med i Mål och budget för IM6 utifrån jämställdhet
J 3.4 Andel ämnen i Kulturskolan med jämn könsfördelning

Inriktningsmål 7. Uppsala ska vara en äldrevänlig kommun och invånare med funktionsnedsättning ska uppleva trygghet, frihet och tillgänglighet.
Könsuppdelade indikatorer från Mål och Budget 2019
MoB 7.1. Medborgarnas uppfattning om det stöd och den hjälp som utsatta personer får i kommunen
MoB 7.2. Ej återaktualiserade ett år efter avslutad utredning eller insats, andel uppdelad på barn 0-12år, ungdomar 13-20år, vuxna med missbruksproblem
Mob 7.3 Brukare inom daglig verksamhet som trivs på sin dagliga verksamhet, andel
MoB 7.4. Brukare som är nöjda med sin äldreomsorg, andel och uppdelat på särskilt boende och hemtjänst
MoB 7.5. Personalkontinuitet, antal personal som en hemtjänsttagare möter under 14 dagar, medelvärde
MoB 7.7. Invånare 16-84 år med normalvikt, genomsnittlig andel de fyra senaste åren
Indikatorer som kompletterar indikatorerna som finns med i Mål och budget för IM7 utifrån jämställdhet
J 1.6 Brukarbedömning gruppboend LSS - Brukaren är aldrig rädd för något hemma, andel (%)
J 1.7 Brukarbedömning daglig verksamhet LSS - Brukaren får bestämma om saker som är viktiga, andel (%)
J 1.6 Brukarbedömning särskilt boende äldre omsorg_offentlig regi_inflytande och tillräckligt med tid
J 1.8 Brukarbedömning barn och ungdomsvård IFO - inflytande andel
J 5.9 Andel personer som får bostadsanpassning och upplever att anpassningen har gjort att de klarar sig bättre i sitt dagliga liv.

Inriktningsmål 8. Uppsalas invånare, organisationer och näringsliv ska vara delaktiga i att utforma samhället.
Könsuppdelade indikatorer från Mål och Budget 2019
MoB 8.2. Ledarmöter som lämnat kommunfullmäktige under mandatperioden
MoB 8.3 Medborgarnas uppfattning om möjligheter till insyn och inflytande.
MoB 8.4. Ungdomars uppfattning om att påverka kommunen
MoB 8.6. Kommunens samarbete med föreningslivet
Indikatorer som kompletterar indikatorerna som finns med i Mål och budget för IM8 utifrån jämställdhet
J1.2 Medborgarnas uppfattning om kommunens bemötande och tillgänglighet
J 1.4 Andelen kvinnor bland förtroendevalda
J 1. 6 Brukarbedömning särskilt boende äldre omsorg_offentlig regi_inflytande och tillräckligt med tid
J 1.7 Brukarbedömning daglig verksamhet LSS - Brukaren får bestämma om saker som är viktiga, andel (%)
J 1.8 Brukarbedömning barn och ungdomsvård IFO - inflytande andel
J 1.10 Unga som uppger att de är med i en förening, klubb, sällskap eller organisation uppdelat på kön och inrikes-/utrikesfödda.

Inriktningsmål 9. Uppsala kommuns medarbetare ska ha bra arbetsvillkor och kan med hög kompetens möta Uppsala
Könsuppdelade indikatorer från Mål och Budget 2019
MoB 9.4. Hållbart medarbetarengagemang (HME), totalindex
MoB 9.6. Sjukfrånvaro kommunalt anställda totalt, procent
MoB 9.7. Medarbetare som har många frånvarotillfällen under de senaste 12 månaderna (6 eller fler), andel
MoB 9.8. Lönegap median kvinnor - median män anställda av kommunen, kr
MoB 9.9. Könsfördelning hos kommunanställda
MoB 9.10. Heltidsanställda månadsavlönade, andel
Indikatorer som kompletterar indikatorerna som finns med i Mål och budget för IM9 utifrån jämställdhet
J 4.3 Heltidsarbetande månadsavlönade, kommun, andel
J 5.9 Under det senaste året har jag i mitt arbete utsatts för hot eller våld

Bilaga 2 - Jämförelse-, mål- och trendvärden för Uppsala kommuns jämställdhetsindikatorer

Inriktningsmål 1

	Nuvärde			Jämförvärde			Mål total	trend total	Mål jämställdhet	Trend jämställdhet
	totalt	kvinnor	män	totalt	kvinnor	män				
Könsuppdelade indikatorer från Mål och Budget 2019										
MoB 1.5 Kvinnors andel av mäns medianinkomst	82			80			Öka			
MoB 8.3 Medborgarnas uppfattning om möjligheter till insyn och inflytande.	40	38	42	39	40	38	Öka	↗	Bibehåll	
Indikatorer som kompletterar MoB-indikatorerna för IM1 utifrån jämställdhet										
J 1.2 Medborgarnas uppfattning om kommunens bemötande och tillgänglighet	52	55	49	53	55	51	Öka	→	Bibehåll	→
J 1.4 Andelen kvinnor bland förtroendevalda	43,5			45,7			Bibehåll	→		
J 5.1 Ohälsotal bland Uppsalas invånare 16–64 år	20,6	24,3	16,8	24,1	28,8	19,5	Minska	↘	Minska skillnader	
J 4.1 Uttagna dagar med föräldrapenning av kvinnor respektive män		68,2	31,8		70,8	29,2	-	-	Minska skillnader	↗
J 6.1 Anmälda brott om grov kvinnofridskränkning, antal/100 000 inv.	20			15			-	-	-	↘
J 3.1 Genomsnittligt meritvärde i grundskolans årskurs 9, 17 ämnen, lägeskommun	241,9	254,7	229,8	227,7	241,1	213,6	Öka	↗	Minska skillnader	→

- MoB 1.5 Beräkning utifrån Kolada (N00905). Nuvärde avser 2017. Jämförvärde avser ovägt medel R9-kommunerna 2017.
- MoB 8.3 Källa: Kolada (U00408). Nuvärde avser 2019. Jämförvärde: genomsnitt för deltagande kommuner med över 50 000 invånare. Uppdateras en gång per år (januari).
- J 1.2 Källa: Kolada (U00400). Nuvärde avser 2019. Jämförvärde avser ovägt medel R9-kommunerna. Uppdateras en gång per år (januari).
- J 1.4 Källa: Kolada (N05814). Nuvärde avser 2017. Jämförvärde avser ovägt medel R9-kommunerna.
- J 5.1 Källa: Kolada (N00957). Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner. Nuvärde avser 2018. Uppdateras en gång per år (februari).
- J 4.1 Källa: Kolada (N00942), (N00943). Nuvärde avser 2018. Jämförvärde ovägt medel R9-kommunerna 2018.
- J 6.1 Källa: Kolada N07402). Nuvärde avser 2019. Jämförvärde avser ovägt medel R9-kommunerna.
- J 3.1 Källa: Kolada (N15504). Elevernas sammanlagda meritvärde dividerat med antal elever som fått betyg i minst ett ämne enligt det mål- och kunskapsrelaterade betygssystemet i årskurs 9. Meritvärdet för en elev utgörs av summan för de 17 bästa betygen i elevens slutbetyg (E=10, D=12.5, C=15, B=17.5 och A=20). Det möjliga maxvärdet är 340 poäng. 2016 exkluderades elever med okänd bakgrund. Nuvärde avser 2019. Jämförvärde avser R9-kommunerna.

Inriktningsmål 2

	Nuvärde			Jämförvärde			Mål total	trend total	Mål jämförbarhet	Trend jämförbarhet
	totalt	kvinnor	män	totalt	kvinnor	män				
Könsuppdelade indikatorer från Mål och Budget 2019										
MoB 2.3a Upplevd trygghet utomhus på kväll och natt, andel vuxna	20	13	27	27	22	33	Öka	↘	Minska skillnader	
MoB 2.4a Medborgarnas uppfattning om möjligheterna till fritidsaktiviteter, andel	68	69	66	66			Öka	→		
MoB 2.4b. Ungdomars uppfattning om möjligheter att delta i fritidsaktiviteter, andel	86	86	88	85			Öka	→		
Indikatorer som kompletterar MoB-indikatorerna för IM2 utifrån jämförbarhet										
2.5 Antal kvinnliga företagare i Uppsala	8351	2649	5702	4794	1420	3373	Öka	→	Minska skillnaden	→
1.10 Unga som uppger att de är med i en förening, klubb, sällskap eller organisation uppdelat på kön och inrikes-/utrikesfödda.	Inrikes-födda	61,69	65,25	Inrikes-födda	71,43	73,82	Öka	↘	Bibehåll	→
	Utrikes-födda	37,86	63,87	Utrikes-födda	47,40	70,03	Öka	↘	Öka andelen utrikesfödda tjejer	↘
3.2 Andel elever som känner sig trygga i skolan.	Grundskola	92,1	92,6		91,6	92,4	Öka	↘	Bibehåll	→
	Gymnasieskola	94,4	94		94	93,1	Öka		Bibehåll	→
5.10a Andel flickor bland fritidsgårdar	42			36			-	-	Bibehåll/minska skillnader	↗
5.10b Andel flickor bland fritidsklubbar	47			46			-	-	Bibehåll	↗

- MoB 2.3a SCB:s medborgarundersökning. Nuvärde avser 2019. Jämförvärde: Uppsala 2018. Uppdateras en gång per år (januari).
- MoB 2.4b-b. Källa: Liv och hälsa ung. Avser ungdomar i årskurs 7 och 9 i grundskolan och årskurs 2 i gymnasieskolan. Nuvärde avser 2019. Jämförvärde: länet totalt. Uppdateras vartannat år (hösten samma år som undersökningen genomförs)
- J 2.5 Källa: Kolada (N00922). Avser egna företagare och fåmansaktiebolagsdelägare (företagare i eget AB). Företagare räknas som individer (inte företag). Nuvärde avser 2018. Jämförvärde avser R9-kommunerna.
- J 1.10 Källa: Liv och hälsa ung, manuell beräkning från Sidsoft. Nuvärde avser 2017. Jämförvärde avser 2015.
- J 3.2 Källa: Utbildningsförvaltningens elevenkät. Nuvärde avser 2019. Jämförvärde avser 2018
- J 5.10 Källa: egen uppföljning/Kulturnämnden

Inriktningsmål 3

	Nuvärde			Jämförvärde			Mål total	trend total	Mål jämställdhet	Trend jämställdhet
	totalt	kvinnor	män	totalt	kvinnor	män				
Könsuppdelade indikatorer från Mål och Budget 2019										
MoB 3.1. Medborgarnas uppfattning om kommunens insatser för att kommuninvånarna ska kunna leva miljövänligt	56	58	55	59			Öka	-		
MoB 3.2. Medborgarnas bedömning av kommunens gång- och cykelvägar	59	60	58	57			Öka	→		
MoB 3.3. Medborgarnas uppfattning om kommunikationer	68	69	66	66			Öka	→		
MoB 3.4. Medborgarnas uppfattning om tillgången på parker, grönområden och natur	7,3	7,4	7,1	7,8			Öka	→		

- MoB 3.1. Källa: Kolada (U07402), SCB:s medborgarundersökning. Nuvärde avser 2019. Jämförvärde: genomsnitt för deltagande kommuner med över 50 000 invånare. Uppdateras en gång per år (januari).
- MoB 3.2. Källa: Kolada (U07401), SCB:s medborgarundersökning. Se 3.1 för detaljer.
- MoB 3.3. Källa: Kolada (U45400). Se 3.1 för detaljer.
- MoB 3.4. Källa: SCB:s medborgarundersökning. Nuvärde avser 2018. Jämförvärde: Samtliga deltagande kommuner 2018. Uppdateras en gång per år (januari).

Inriktningsmål 4

	Nuvärde			Jämförvärde			Mål total	trend total	Mål jämförbarhet	Trend jämförbarhet
	totalt	kvinnor	män	totalt	kvinnor	män				
Könsuppdelade indikatorer från Mål och Budget 2019										
MoB 4.1 Ohälsotal bland Uppsalas invånare 16-64 år	20,6	24,3	16,8	24,1	28,8	19,5	Minska	↘	Minska skillnader	
MoB 4.2 a+ c Självskattad hälsa; bland c) unga och a) vuxna	unga	61,0	80,0	unga	63,6	81,9	Öka	↘	Minska skillnader	
	vuxna	74	78	vuxna	70	76	Öka	→	Bibehåll	
MoB 4.3. Invånare 16-84 år som blivit utsatta för kränkande behandling, genomsnittlig andel de fyra senaste åren	22	24	20	28			Minska	-		
MoB 4.4. Invånare 16-84 år som saknar tillit till andra, genomsnittlig andel de fyra senaste åren	22	24	20	28			Minska	→		
MoB 4.5. Ungdomar som tycker att man kan lita på de flesta människor, andel	55	50	59	53			Öka	-		
MoB 4.5a. Ungdomar som bott i Sverige 10 år eller mer.	56	52	61	55			Minska skillnad	-		
MoB 4.5b. Ungdomar som bott i Sverige 5-9 år.	45	49	43	43			Minska skillnad	-		
4.5c. Ungdomar som bott i Sverige mindre än 5 år	40	38	41	36			Minska skillnad	-		
MoB 7.8. Alkohol-Narkotika-Tobak										
7.8a. Invånare 16-84 år med riskabla alkoholvanor kommun, andel (%)	19	15	22	15			Minska	→		
7.8b. Gymnasieungdomar som aldrig druckit alkohol	25	20	29	26			Öka	→		
7.8c. Gymnasieungdomar som aldrig använt narkotika	85	85	79	84			Öka	→		
7.8d. Gymnasieungdomar som aldrig har rökt	45	43	48	48			Öka	→		
Indikatorer som kompletterar MoB-indikatorerna för IM4 utifrån jämförbarhet										
J 5.6 Antal medlemmar som är medlem i en idrotts- eller fritidsförening uppdelad på kön och ålder (5-25)		18199	20202		16189	22315	Öka	↗	Minska skillnader	↗
J 5.7 Antal aktiviteter uppdelad på kön och ålder (5-25)		557911	690319		553729	711220	Öka	-	Minska skillnader	↘

J 5.3 Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - hälsotillstånd, andel (%)	31	32	29	32	32	32	Öka	→	Bibehåll	→	
J 5.5 Fallskador personer 80+ antal per 1000 inv	53	59	43	57	63	47	Minska	↘	Minska skillnader	→	
J 6.1 Anmälda brott om grov kvinnofridskränkning, antal/100 000 inv	20			15			-	-	-	↘	
J 6.2 Anmälda misshandelsbrott mot kvinna, inomhus i nära relationer med offret, antal/100 000 inv	83			114			-	-	-	↘	
J 6.4 Brukarbedömning gruppbofastad LSS - Brukaren är aldrig rädd för något hemma, andel (%)	62	49	70	61	55	65	Minska	-	Minska skillnader	-	

- MoB 4.1 Kolada (N00957). Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner. Nuvärde avser 2018. Uppdateras en gång per år (februari).
- MoB 4.2c Liv och hälsa ung. Nuvärde avser 2019. Jämförvärde avser 2017. Uppdateras vartannat år (hösten samma år som undersökningen genomförs)
- MoB 4.2 a Kolada (U01405). Nationella folkhälsoenkäten. Nuvärde avser 2018. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner. Uppdateras vartannat år (november).
- MoB 4.3. Källa: Folkhälsomyndigheten, Nationella folkhälsoenkäten. Nuvärde avser 2018. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner. Uppdateras vartannat år (november).
- MoB 4.4. Källa: Kolada (U01413), Nationella folkhälsoenkäten. Nuvärde avser 2018. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner. Uppdateras vartannat år (november).
- MoB 4.5. Källa: Liv och hälsa ung. Måttet avser ungdomar i årskurs 7 och 9 i grundskolan och årskurs 2 i gymnasieskolan. Nuvärde avser 2019. Jämförvärde: länet totalt. Frågan är så ny att det inte går att utläsa någon trend. Uppdateras vartannat år (hösten samma år som undersökningen genomförs).
- MoB 7.8a. Källa: Kolada (U01404). Nuvärde avser 2018. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommunerna. Uppdateras vartannat år (november).
- MoB 7.8b-d. Källa: Liv och hälsa ung, gymnasieskolan åk 2. Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: länet totalt. Uppdateras vartannat år (hösten samma år som undersökningen genomförs).
- J 5.6 Källa: Intern statistik från Idrott och fritid/stadsbyggnadsförvaltningen. Nuvärde avser 2018. Jämförvärde avser 2017.
- J 5.7 Källa: Intern statistik från Idrott och fritid/stadsbyggnadsförvaltningen. Nuvärde avser 2018. Jämförvärde avser 2017.
- J 5.3 Källa: Kolada (U21447). Nuvärde avser 2019. Jämförvärde avser ovägt medel R9-kommunerna.
- J 5.5 Källa: Kolada (N20402). Nuvärde avser 2018. Jämförvärde avser ovägt medel R9-kommunerna.
- J 6.1 Källa: Kolada (N07402). Nuvärde avser 2019. Jämförvärde avser ovägt medel R9-kommunerna.
- J 6.2 Källa: Kolada (N07401). Nuvärde avser 2018. Jämförvärde avser ovägt medel R9-kommunerna.
- J 6.4 Källa: Kolada (U28523). Nuvärde avser 2019. Jämförvärde avser ovägt medel R9-kommunerna.

Inriktningsmål 5

	Nuvärde			Jämförvärde			Mål total	trend total	Mål jämförbarhet	Trend jämförbarhet
	totalt	kvinnor	män	totalt	kvinnor	män				
Könsuppdelade indikatorer från Mål och Budget 2019										
MoB 5.5 a + c Förvärvsarbetande 20-64 år, uppdelad på inrikes födda och utrikes födda, andel	inrikes födda	80,6	81,8	inrikes födda	82,9	84,2	Öka	↗	Behåll	→
	utrikes födda	58,9	64,6	utrikes födda	57,5	66,6	Öka	↗	Minska skillnaden	↘
MoB 5.6. Invånare 17–24 år som varken studerar eller arbetar (UVAS), andel	5,5	4,8	6,3	7,5			Minska	↘		
MoB 5.3. Genomsnittlig väntetid till särskilt boende för 65– år, antal dagar	33	39	28	55			Minska	↘		
MoB 5.4. Arbetslösa, andel	4,3	3,8	4,7				Minska	→		
MoB 5.7. Lämnat etableringsuppdraget och börjat arbeta eller studera (status efter 90 dagar), andel (%)	51	35	61	45	29	56	Öka	↗	Minska skillnaden	–
MoB 1.5 Kvinnors andel av mäns medianinkomst	82			80			Öka	↗	–	–
Indikatorer som kompletterar MoB-indikatorerna för IM5 utifrån jämförbarhet										
J2.2 Sammanräknad förvärvsinkomst i åldern 20-64 år kommun (median), kr	307587	281222	337696	307005	277335	340079			Minska skillnader	↗

- MoB 5.5a + c 5.5. Källa: SCB. Nuvärde avser 2018. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner. Uppdateras en gång per år (december).
- MoB 5.6 Källa: Kolada (N02906). Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner. Uppdateras en gång per år (oktober).
- MoB 5.3 Källa: Kolada (U23401). Nuvärde avser 2019. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner. Uppdateras en gång per år (januari).
- MoB 5.4 Källa: SCB per nyckelkodsområde 5. Nuvärde avser 2018-10-31. Jämförvärde saknas eftersom 2017 baseras på en ny områdesindelning. Det går därför inte att göra detaljerade jämförelser mellan år. Uppdateras en gång per år.
- MoB 5.7 Källa: Kolada (N00973). Nuvärde avser 2018. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner. Uppdateras en gång per år (maj)
- MoB 1.5 Källa: Beräkning utifrån Kolada (N00905). Nuvärde avser 2017. Jämförvärde avser ovägt medel R9-kommunerna 2017.
- J2.2 Källa: Kolada (N00906). Nuvärde avser 2017. Jämförvärde avser ovägt medel R9-kommunerna 2017.

Inriktningsmål 6

	Nuvärde			Jämförvärde			Mål total	trend total	Mål jämställdhet	Trend jämställdhet
	totalt	kvinnor	män	totalt	kvinnor	män				
Könsuppdelade indikatorer från Mål och Budget 2019										
MoB 6.2. Trivsel i skolan	79	78	82	77			Öka	-		
MoB 6.3. Grundskoleelever som är behöriga till yrkesinriktade program i gymnasieskolan, lägeskommun, andel	87	88	86	83			Öka	-		
MoB 6.4 Genomsnittligt meritvärde i grundskolans årskurs 9, 17 ämnen, lägeskommun	241,9	254,7	229,8	227,7	241,1	213,6	Öka	↗	Minska skillnader	→
MoB 6.5. Elever med minst B i samtliga ämnen årskurs 9, kommunala skolor, andel	5,6	9,4	2,6	4,5			Öka	→		
MoB 6.6 Gymnasieelever med examen inom tre år, lägeskommun, andel	69,9	75	64,7	64,9	67,6	64,9	Öka	↗	Minska skillnader	-
MoB 6.7. Elever med minst E i samtliga kurser, avgångselever gymnasieskolan, kommunala skolor, andel	70	77	64	74			Öka	-		
MoB 6.8. Grundläggande kurser vuxenutbildning, andel godkända	89	91	86	91	93	88	Öka	→	Bibehåll/ Minska skillnader	-
MoB 6.9. Gymnasiala teoretiska kurser vuxenutbildning, andel godkända	87	88	83	86	88	82	Öka	↗	Bibehåll/ Minska skillnader	→
MoB 6.10 Yrkesutbildningar vuxenutbildning, andel godkända	96	95	96	95	94	95	Öka	↗	Bibehåll	→
Indikatorer som kompletterar MoB-indikatorerna för IM6 utifrån jämställdhet										
J 3.4 Andel ämnen i Kulturskolan med jämn könsfördelning	20						Öka			-

- MoB 6.1. Källa: Egen uppföljning. Nuvärde avser 2019. Jämförvärde: föregående år. Uppdateras en gång per år (maj).
- MoB 6.3 Källa: Kolada (N15424). Nuvärde avser läsåret 2018/19. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner. Från och med år 2016 finns inte elever med okänd bakgrund (tillfälliga personnummer) med i den officiella statistiken. Uppdateras en gång per år (oktober).
- MoB 6.4 Källa: Kolada (N15504). Nuvärde avser läsåret 2018/19. Från och med år 2016 finns inte elever med okänd bakgrund (tillfälliga personnummer) med i den officiella statistiken. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner. Uppdateras en gång per år (oktober).
- MoB 6.5. Källa: Egen uppföljning. Nuvärde avser 2019. Jämförvärde: Uppsala 2018. Uppdateras en gång per år (preliminärt augusti, definitivt november).
- MoB 6.6. Källa: Kolada (N17448). Nuvärde avser läsåret 2018/19. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner. Ökningen består åtminstone delvis av att elever med okänd bakgrund (tillfälliga personnummer) inte längre finns med i den officiella statistiken från och med 2016. Uppdateras en gång per år (december).
- MoB 6.7 Källa: Egen uppföljning. Nuvärde avser 2019. Jämförvärde: Uppsala 2018. Måttet är så nytt att det inte går att utläsa trend. Uppdateras en gång per år (augusti).
- MoB 6.8 Källa: Arbetsmarknadsförvaltningens egna data. Nuvärde avser 2019. Jämförvärde 2018.
- MoB 6.9 Källa: Arbetsmarknadsförvaltningens egna data. Nuvärde avser 2019. Jämförvärde 2018.
- MoB 6.10 Källa: Arbetsmarknadsförvaltningens egna data. Nuvärde avser 2019. Jämförvärde 2018.
- J 3.4 Källa: Kulturförvaltningens egna data. Nuvärde avser 2019. Jämfördata saknas.

Inriktningsmål 7

	Nuvärde			Jämförvärde			Mål total	trend total	Mål jämställdhet	Trend jämställdhet
	totalt	kvinnor	män	totalt	kvinnor	män				
Könsuppdelade indikatorer från Mål och Budget 2019										
MoB 7.1. Medborgarnas uppfattning om det stöd och den hjälp som utsatta personer får i kommunen	47	47	46	49			Öka	→		
MoB 7.2. Ej återaktualiserade ett år efter avslutad utredning eller insats, andel uppdelad på barn 0-12år, ungdomar 13-20år, vuxna med missbruksproblem										
7.2a barn 0-12år	63	67	49	71			Öka	→		
7.2b ungdomar 13-20år	55	57	53	72			Öka	↘		
7.2c vuxna med missbruksproblem	67	66	68	64			Öka	↘		
MoB 7.3 Brukare inom daglig verksamhet som trivs på sin dagliga verksamhet, andel	87	85	89	86			Öka	-		
MoB 7.4. Brukare som är nöjda med sin äldreomsorg, andel och uppdelat på särskilt boende och hemtjänst										
7.4a särskilt boende	74	75	72	80			Öka	-		
7.4b hemtjänst	86	85	88	87			Öka	-		
MoB 7.5. Personalkontinuitet, antal personal som en hemtjänsttagare möter under 14 dagar, medelvärde	12			15			Minska	↘		
MoB 7.6. Invånare 16-84 år med normalvikt, genomsnittlig andel de fyra senaste åren	53	58	49	44			Öka	↘		
Indikatorer som kompletterar MoB-indikatorerna för IM1 utifrån jämställdhet										
J 1.6 Brukarbedömning särskilt boende äldre omsorg_offentlig och enskild regi_inflytande och tillräckligt med tid	39	38	42	41	40	43	Öka	↗	Bibehåll	→
J 1.7 Brukarbedömning daglig verksamhet LSS - Brukaren får bestämma om	74	85	73	73	86	77	Öka	→	Minska skillnader	-

saker som är viktiga, andel (%)										
J 1.8 Brukarbedömning barn och ungdomsvård IFO - inflytande andel	90	88	93	95	92	96	Öka	↗	Bibehåll	→
J 5.9 Andel personer som får bostadsanpassning och upplever att anpassningen har gjort att de klarar sig bättre i sitt dagliga liv.		91	92		91	89	Öka/Bibe håll	→	Bibehåll	→
J 6.4 Brukarbedömning gruppbofastad LSS - Brukaren är aldrig rädd för något hemma, andel (%)	62	49	70	61	55	65	Minska	-	Minska skillnader	-

- MoB 7.1. Källa: Kolada (U30400). Nuvärde avser 2019. Jämförvärde: genomsnitt för deltagande kommuner med över 50 000 invånare. Uppdateras en gång per år (januari).
- MoB 7.2. Källa: Kolada (U33461, U33400, Det är pojkarna som står för ökningen U35409). Bland vuxna så är det kvinnor som ökar mest Nuvärde avser 2019. Jämförvärde: R9-kommunerna. Uppdateras en gång per år.
- MoB 7.3. Källa: Kolada (U28538). Nuvärde avser 2019. Jämförvärde: R9-kommunerna (förutom Gävle och Linköping, som inte lämnat uppgift). Uppdateras en gång per år.
- MoB 7.4. Källa: Kolada (U23471, U21468). Andel som svarat mycket nöjd eller ganska nöjd. Nuvärde avser 2019. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommunerna. Uppdateras en gång per år (oktober).
- MoB 7.5. Källa: Kolada (U21401). Nuvärde avser 2018. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommunerna (förutom Norrköping och Södertälje som inte lämnat uppgift). Uppdateras en gång per år.
- MoB 7.6. Källa: Kolada (U28423, U23432). Nuvärde avser 2018. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommunerna (förutom Norrköping och Örebro som inte lämnat uppgift). Uppdateras en gång per år (januari).
- J 1.6 Källa: Kolada (U23414). Nuvärde avser 2018, andelen äldre som svarat med ja, alltid eller oftast på frågor om inflytande och personalens tid för att kunna utföra sina arbetsuppgifter. Jämförvärde avser ovägt medel R9-kommunerna.
- J 1.7 Källa: Kolada (U28532). Nuvärde avser 2019 antal personer i daglig verksamhet LSS som har svarat Ja på frågan Får du bestämma om saker som är viktiga? dividerat med samtliga personer i daglig verksamhet LSS som har besvarat frågan. Svartalternativen var Ja, Ibland, Nej. Jämförvärde avser R9-kommunerna.
- J 1.8 Källa: Kolada (U33578). Nuvärde avser 2019. Antal personer 13 år eller äldre med kontakt med sociala barn- och ungdomsvården som har svarat Ja på frågan Frågar socialsekreteraren efter dina synpunkter på hur din situation skulle kunna förändras? dividerat med samtliga personer 13 år eller äldre med kontakt med sociala barn- och ungdomsvården som har besvarat frågan. . Jämförvärde avser R9-kommunerna.
- J 5.9 Källa: Intern statistik från bostadsanpassning/stadsbyggnadsförvaltningen. Nuvärde avser 2019. Jämförvärde avser 2018.
- J 6.4 Källa: Kolada (U28523). Nuvärde avser 2019. Jämförvärde avser ovägt medel R9-kommunerna.

Inriktningsmål 8

	Nuvärde			Jämförvärde			Mål total	trend total	Mål jämförbarhet	Trend jämförbarhet
	totalt	kvinnor	män	totalt	kvinnor	män				
Könsuppdelade indikatorer från Mål och Budget 2019										
MoB 8.2. Ledarmöter som lämnat kommunfullmäktige under mandatperioden	4	1	3				Minska	-		
MoB 8.3 Medborgarnas uppfattning om möjligheter till insyn och inflytande.	40	38	42	39	40	38	Öka	→	Bibehåll	→
MoB 8.4. Ungdomars uppfattning om att påverka kommunen	22	25,4	18,4	21,2	15,8	26,5	Öka	→	Minska skillnader	↘
MoB 8.6. Kommunens samarbete med föreningslivet										
a) Föreningar som anslutit sig till Lokal överenskommelse med föreningslivet, antal	138			128			Öka	↗		
b) Idéburet-offentliga partnerskap, antal	7			5			Öka	→		
Indikatorer som kompletterar MoB-indikatorerna för IM8 utifrån jämförbarhet										
J1.2 Medborgarnas uppfattning om kommunens bemötande och tillgänglighet	52	55	49	53	55	51	Öka	→	Bibehåll	→
J 1.4 Andelen kvinnor bland förtroendevalda	43,5			45,7					Bibehåll	
J 1. 6 Brukarbedömning särskilt boende äldre omsorg_offentlig regi_inflytande och tillräckligt med tid	39	38	42	41	40	43	Öka	→	Bibehåll	→
J 1.7 Brukarbedömning daglig verksamhet LSS - Brukaren får bestämma om saker som är viktiga, andel (%)	74	85	73	73	86	77	Öka		Minska skillnader	
J 1.8 Brukarbedömning barn och ungdomsvård IFO - inflytande andel	90	88	93	95	92	96	Öka	↗	Bibehåll	→
J 1.10 Unga som uppger att de är med i en förening, klubb, sällskap eller organisation uppdelat på kön och inrikes-/utrikesfödda.	Inrikes födda	61,69	65,25	Inrikes födda	71,43	73,82	Öka	↘	Bibehåll	→
	Utrikes födda	37,86	63,87	utrikes födda	47,40	70,03	Öka	↘	Öka andelen utrikesfödda tjejer	↘

- MoB 8.2. Källa: Valmyndigheten. Nuvärde avser 2019. Jämförvärde saknas. Uppdateras varje tertiäl.
- MoB 8. 3 Källa: Kolada (U00400). Nuvärde avser 2019. Jämförvärde avser ovägt medel R9-kommunerna. Uppdateras en gång per år (januari).
- MoB 8.4 Källa: Liv och hälsa ung. Nuvärde avser 2019. Jämförvärde avser år 2017. Undersökningen genomförs vartannat år.
- MoB 8.6 Källa: Egen uppföljning. Nuvärde avser 2018. Jämförvärde: 2017. Uppdateras årligen.
- J1.2 Källa: Kolada (U00400). Nuvärde avser 2019. Jämförvärde avser ovägt medel R9-kommunerna. Uppdateras en gång per år (januari).

- J 1.4 Källa: Kolada (N05814). Nuvärde avser 2017. Jämförvärde avser ovägt medel R9-kommunerna.
- J 1.6 Källa: Kolada (U23414). Nuvärde avser 2018, andelen äldre som svarat med ja, alltid eller oftast på frågor om inflytande och personalens tid för att kunna utföra sina arbetsuppgifter. Jämförvärde avser ovägt medel R9-kommunerna.
- J 1.7 Källa: Kolada (U28532). Nuvärde avser 2019 antal personer i daglig verksamhet LSS som har svarat Ja på frågan Får du bestämma om saker som är viktiga? dividerat med samtliga personer i daglig verksamhet LSS som har besvarat frågan. Svartaltemativen var Ja, Ibland, Nej. Jämförvärde avser R9-kommunerna.
- J 1.8 Källa: Kolada (U33578). Nuvärde avser 2019. Antal personer 13 år eller äldre med kontakt med sociala barn- och ungdomsvården som har svarat Ja på frågan Frågar socialsekreteraren efter dina synpunkter på hur din situation skulle kunna förändras? dividerat med samtliga personer 13 år eller äldre med kontakt med sociala barn- och ungdomsvården som har besvarat frågan. Jämförvärde avser R9-kommunerna.
- J 1.10 Källa: Liv och hälsa ung, manuell beräkning från Sidsoft. Nuvärde avser 2017. Jämförvärde avser 2015.

Inriktningsmål 9

	Nuvärde			Jämförvärde			Mål total	trend total	Mål jämförbarhet	Trend jämförbarhet
	totalt	kvinnor	män	totalt	kvinnor	män				
Könsuppdelade indikatorer från Mål och Budget 2019										
MoB 9.4 Hållbart medarbetarengagemang (HME), totalindex	78	78	76	78			Öka	→		
MoB 9.6. Sjukfrånvaro kommunalt anställda totalt, procent	6,3	7,1	4,2	6,6			Minska	→		
MoB 9.7. Medarbetare som har många frånvarotillfällen under de senaste 12 månaderna (6 eller fler), andel	13	14	8	10			Minska	↗		
MoB 9.8. Lönegap median kvinnor - median män anställda av kommunen, kr	135			-33			0	↗		
MoB 9.9. Könsfördelning hos kommunanställda		73	27				50%	Skillnader minskar över tid		
MoB 9.10. Heltidsanställda månadsavlönade, andel	90	90	91	83			Öka	↗		
Indikatorer som kompletterar MoB-indikatorerna för IM9 utifrån jämförbarhet										
J 4.3 Heltidsarbetande månadsavlönade, kommun, andel	69	64	80	72	68	84	Öka	↗	Minska skillnader	↘
J 6.5 Under det senaste året har jag i mitt arbete utsatts för hot eller våld	83	83	81	83	84	81	Minska	–	Bibehåll/ minska skillnad	–

- MoB 9.4. Källa: Kolada (U00200). Nuvärde avser 2019. Uppsala har ännu inte genomfört undersökningen tillräckligt ofta för att det ska gå att se en trend. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner 2018 (utom Linköping och Norrköping som inte lämnat uppgift.). Uppdateras en gång per år.
- MoB 9.6. Källa: Kolada (N00090). Nuvärde avser 2018. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner. Uppdateras en gång per år (mars).
- MoB 9.7. Källa: Egen uppföljning. Nuvärde avser 2019. Jämförvärde 2018. Uppdateras varje tertial.
- MoB 9.8. Källa: Kolada (N00951). Nuvärde avser 2018. Lönegapet avser skillnad i medianmånadslön mellan kvinnor och män. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner. Uppdateras en gång per år (maj).
- MoB 9.9. Källa: Egen uppföljning (Heroma/Hypergene). Nuvärde avser 2019. 9.9 a-c Nuvärde avser 2019. Jämförvärde: genomsnitt för andel kvinnor 2015-2017. Uppdateras en gång per år.
- MoB 9.10. Källa: Kolada (N00206). Nuvärde avser 2018. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner. Uppdateras en gång per år (april).
- J 4.3 Källa: Kolada (N00209). Nuvärde avser 2018. Jämförvärde avser ovägt medel R9-kommunerna.
- J 6.5 Källa: Uppsala kommuns medarbetarundersökning. Nuvärde avser 2019. Jämförvärde avser 2018.